

**«Аграрлық несие корпорациясы»
акционерлік қоғамы**

2024 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз айлық кезеңдегі

**Аралық шоғырландырылған қысқартылған қаржылық
есептілік**

МАЗМҰНЫ

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК

Қаржы жағдайы туралы шоғырландырылған аралық қысқартылған есеп	3
Пайда немесе шығын туралы шоғырландырылған аралық қысқартылған есеп	4
Жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған аралық қысқартылған есеп	5
Меншікті капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған аралық қысқартылған есеп.....	6
Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған аралық қысқартылған есеп.....	7

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКKE ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР	8-37
---	------

**ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП****2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша***мың теңге*

		2024 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)	2023 жылғы 31 желтоқсан (қайта есептелген)
Активтер			
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	4	418,300,670	168,988,929
Банктердегі қаражаттар	5	85,429,299	29,575,908
Клиенттерге берілген несиелер	6	948,830,372	718,043,963
Қаржы жалгерлігі бойынша дебиторлық берешек	7	548,240,864	457,464,211
Сатуға арналған деп жіктелген активтер		711,123	726,309
Ассоциацияланған компанияларға инвестициялар		—	434,037
Инвестициялық жылжымайтын мүлік		—	2,599,511
Негізгі қаражат		2,172,109	2,348,540
Материалдық емес активтер		829,734	874,935
Қайтарылатын қосылған құн салығы және басқа да салықтар		11,490,687	10,500,129
Корпоративтік табыс салығы бойынша айналым активтері		134,115	2,270,712
Басқа активтер	8	45,055,043	18,274,132
Активтер жиыны		2,061,194,016	1,412,101,316
Міндеттемелер			
Акционер алдындағы берешек		96,189,045	93,516,543
Несие мекемелерінің қаражаты	9	97,738,148	114,583,545
Қазақстан Республикасы Үкіметі алдындағы берешек	10	216,438,966	77,340,798
Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдар алдындағы берешек		169,962,788	188,524,346
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	11	837,784,874	380,425,744
Қысқа мерзімді болжамды міндеттемелер		1,068,501	1,719,345
Ағымдағы корпоративтік табыс салығы бойынша міндеттеме		4,513,460	—
Кейінге қалдырылған корпоративтік табыс салығы бойынша міндеттемелер		14,665,999	19,163,222
Мемлекеттік субсидиялар	12	84,507,578	66,252,890
Басқа міндеттемелер	13	26,278,041	19,726,341
Жалпы міндеттемелер		1,549,147,400	961,252,774
Меншікті капитал			
Акционерлік капитал	14	428,284,724	428,284,724
Қосымша төленген капитал	14	(4,343,679)	—
Резервтік капитал	14	28,568,552	19,704,422
бөлінбеген табыс		59,537,019	2,859,396
Жалпы меншікті капитал		512,046,616	450,848,542
Міндеттемелер мен меншікті капитал жиыны		2,061,194,016	1,412,101,316
Бір жай акцияның баланстық құны (теңгемен)	14	1,197.06	1,053.66

Қоғам Басқармасының атынан шығарылымға қол қойылды және бекітілді:

Сапулатов Кайрат Каертарович

Басқарма төрағасының орынбасары, Басқарма мүшесі

Зайтуллаева Ирина Николаевна

Бас бухгалтер

2024 жылғы 1 қараша



8-37 беттердегі ілесте таңдалған түсіндірме жазбалар осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі.

**ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП**30 қыркүйекте аяқталған тоғыз
ай ішінде аудиттелмеген**Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісті қолдана отырып
есептелген пайыздық кірістер**Ақша қаражаттары және олардың баламалары
Банктерге берілген несиелер
Клиенттерге берілген несиелер
Инвестициялық бағалы қағаздар

Ескертме	2024	2023
	31,082,975	17,955,436
	5,174,128	5,169,019
	105,459,817	90,814,401
	13	13
	141,716,933	113,938,869

Басқа пайыздық кірістер

Қаржы жалгерлігі бойынша дебиторлық берешек

	57,639,382	46,721,958
	199,356,315	160,660,827

Пайыздық шығындарАкционер алдындағы берешек
Қазақстан Республикасы Үкіметі алдындағы берешек
Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдар алдындағы берешек
Несие мекемелерінің қаражаттары
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар

	(6,426,911)	(6,752,190)
	(19,059,650)	(21,123,551)
	(12,638,177)	(13,097,313)
	(12,486,949)	(8,698,535)
	(52,177,972)	(34,040,907)
	(102,789,659)	(83,712,496)

Таза пайыздық кіріс

96,566,656 76,948,331

Несие шығындар бойынша шығыстар

15 665,427 (4,442,536)

**Несие бойынша шығындарды шегергендегі таза
пайыздық кіріс**

97,232,083 72,505,795

Шетелдік валюталық операциялардан таза шығын

(78,887) (293,597)

Персонал шығындары

(9,863,071) (8,342,823)

Басқа операциялық шығындар

(5,037,977) (4,122,346)

Басқа (шығыстар)/кіріс, нетто

16 9,866,279 7,342,602

Пайыздық емес шығыстар

(5,113,656) (5,416,164)

Салық салуға дейінгі пайда

92,118,427 67,089,631

Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыс

17 (5,885,662) (4,201,462)

Кезеңдегі пайда

86,232,765 62,888,169

Қоғам Басқармасының атынан шығарылымға қол қойылды және бекітілді:

Сапулатов Кайрат Каертарович

Басқарма төрағасының орынбасары, Басқарма мүшесі

Зайтуллаева Ирина Николаевна

Бас бухгалтер

2024 жылғы 1 қараша



**ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН
ЕСЕП****2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша***мың теңге**30 қыркүйекте аяқталған тоғыз
айда аудиттелмеген*

Кезеңдегі пайда
Кезеңдегі басқа да жиынтық кіріс
Кезеңдегі жиынтық кіріс

2024	2023
86,232,765	62,888,169
—	—
86,232,765	62,888,169

Қоғам Басқармасының атынан шығарылымға қол қойылды және бекітілді:

Сапулатов Кайрат Каертарович

Басқарма төрағасының орынбасары, Басқарма мүшесі

Зайтуллаева Ирина Николаевна

Бас бухгалтер

2024 жылғы 1 қараша



ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП

	Ескерту е	Акционерлік капитал	Резервтік капитал	Қосымша төленген капитал	Бөлінбеген пайда/ (жынақталған шығын)	Жиыны
2023 жылғы 1 қантардағы жағдай бойынша						
Кезеңдегі жиынтық кіріс (Аудиттелмеген)		408,284,724	13,846,278	-	(7,160,417)	414,970,585
Акционерлік капиталдың ұлғаюы (Аудиттелмеген)		-	-	-	62,888,169	62,888,169
Резервтік капиталды ұлғайту (Аудиттелмеген)	14	20,000,000	-	-	-	20,000,000
Жарияланған дивидендтер (аудиттелмеген)	14	-	5,858,144	-	(5,858,144)	-
2023 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша (аудиттелмеген)						
		428,284,724	19,704,422	-	(13,677,185)	(13,677,185)
2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша						
Кезеңдегі жиынтық кіріс (Аудиттелмеген)		428,284,724	19,704,422	-	36,192,423	484,181,569
Резервтік капиталды ұлғайту (Аудиттелмеген)	14	-	-	-	2,859,396	450,848,542
Жарияланған дивидендтер (аудиттелмеген)	14	-	8,864,130	-	86,232,765	86,232,765
Нарықтан жоғары мөлшерлеме бойынша шығарылған облигациялар бойынша бастапқы тану бойынша сыйлықақы (аудиттелмеген)	14	-	-	-	(8,864,130)	-
					(20,691,012)	(20,691,012)
2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша (аудиттелмеген)						
		-	-	(4,343,679)	-	(4,343,679)
		428,284,724	28,568,552	(4,343,679)	59,537,019	512,046,616

Қоғам Басқармасының атынан шығарылымға қол қойылды және бекітілді:

Сапулатов Кайрат Каертарович

Басқарма төрағасының орынбасары, Басқарма мүшесі



Зайтулласова Ирина Николаевна

Бас бухгалтер

**ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП**

	Ескертпе	30 қыркүйекте аяқталған тоғыз айда аудиттелмеген	
		2024	2023
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының қозғалысы			
Алынған пайыздар		133,755,763	108,313,438
Төленген пайыздар		(53,664,551)	(41,429,674)
Персоналға төленген шығыстар		(10,541,580)	(9,136,380)
Басқа операциялық кірістер/(шығыстар) алынған/(төленген)		6,237,295	(1,868,032)
Операциялық активтер мен міндеттемелердегі өзгерістерге дейінгі операциялық қызметтен болған ақша ағындары		75,786,927	55,879,352
Қолданыстағы активтердің таза (өсімі)/азайуы			
Банктерге берілген несиелер		(57,694,461)	(50,539,097)
Клиенттерге берілген несиелер		(197,182,649)	(91,939,962)
Қаржы жалгерлігі бойынша дебиторлық берешек		(99,485,842)	(48,563,878)
Басқа активтер		9,054,792	(5,369,731)
Операциялық міндеттемелердің таза өсуі/(азайуы)			
Мемлекеттік субсидиялар		16,199,006	489,936
Басқа міндеттемелер		2,784,573	9,220,757
Корпоративтік табыс салығын төлегенге дейін операциялық қызметтегі ақша қаражатын таза пайдалану		(250,537,654)	(130,822,623)
Төленген Корпоративтік табыс салығы		(2,646,105)	(3,139,321)
Операциялық қызметте ақша қаражатын таза пайдалану		(253,183,759)	(133,961,944)
Инвестициялық қызметтен түсетін ақша қаражаттарының қозғалысы			
Бағалы қағаздарды өтеуден түсетін түсімдер		613	3,922
Негізгі сатудан түсетін түсімдер		11,205	9,597
Негізгі құралдарды және материалдық емес активтерді сатып алу		(424,063)	(230,998)
Инвестициялық қызметте ақша қаражатын таза пайдалану		(412,245)	(217,479)
Қаржылық қызметтен түсетін ақша қаражаттарының қозғалысы			
Акционерлік капиталды ұлғайту		-	20,000,000
Қазақстан Республикасы Үкіметінің несиелерін тартудан түсетін түсімдер	10	140,000,000	140,000,000
Қазақстан Республикасының Үкіметінен алынған несиелерді өтеу	10	(5,500)	(20,006,000)
Акционерден қарыздарды өтеу		(1,960,795)	(1,565,557)
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	11	439,533,580	30,278,337
Шығарылған борыштық бағалы қағаздарды өтеу	11	(3,950,000)	(26,952,250)
Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдардың несиелерін тартудан түсетін кірістер		480,000	1,000,000
Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдардың қарыз қаражатын өтеу		(31,436,389)	(10,374,852)
Сыртқы несиелерді алу	9	11,898,000	18,679,000
Сыртқы қарыздарды өтеу	9	(31,164,000)	(25,510,000)
Төленген дивидендтер	14	(20,691,012)	(13,677,185)
Қаржылық қызметтен түскен таза ақша ағыны		502,703,884	111,871,493
Валюта бағамының өзгеруінің ақша қаражаттары мен олардың баламаларына әсері		207,207	35,437
Күтілетін несие шығындарының ақша қаражаттары мен олардың баламаларына әсері		(3,346)	2,412
Ақша қаражаттары мен олардың баламаларының таза өзгерісі		249,311,741	(22,270,081)
Кезең басындағы ақша қаражаттары мен олардың баламалары		168,988,929	172,484,306
Кезең соңындағы ақша қаражаттары мен олардың баламалары	4	418,300,670	150,214,225

Қоғам Басқармасының атынан шығарылымға қол қойылды және бекітілді:

Сапулатов Кайрат Каертарович

Басқарма төрағасының орынбасары, Басқарма мүшесі

Зайтуллаева Ирина Николаевна

Бас бухгалтер

2024 жылғы 1 қараша



**ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП****2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айлық кезеңде****1. Есеп беретін кәсіпорын**

Ұсынылған шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептілік «Аграрлық несиелік корпорациясы» акционерлік қоғамының (бұдан әрі - «Қоғам» не «Компания») қаржылық есептілігін және оның «ҚазАгроҚаржы» АҚ еншілес кәсіпорнының (бұдан әрі бірлесіп «Топ» деп аталады) қаржылық есептілігін қамтиды.

Қоғам «Аграрлық секторға несиелік беру мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 25 қаңтардағы № 137 қаулысымен Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес акционерлік қоғам нысанында құрылды. Қоғам қызметін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі жанындағы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау комитеті (бұдан әрі - «ҚРҰБ») берген 2013 жылғы 5 қарашадағы № 5.2.24 Қазақстан Республикасының банк заңнамасында көзделген операцияларды жүргізуге арналған лицензия негізінде жүзеге асырады. Қоғамның қызметін Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі агенттігі реттейді.

Топтың негізгі қызметі агроөнеркәсіптік кешен субъектілеріне несиелік берудің қолжетімді жүйесін дамыту жолымен аграрлық саланы индустрияландыруға және әртараптандыруға жәрдемдесу, тиісті лицензия негізінде банктік қарыз операцияларын жүзеге асыру, несиелік беру жолымен ауыл шаруашылығы секторын қолдау жөніндегі бағдарламаларды іске асыруға қатысу, ауыл шаруашылығы және өзге де техниканы лизингке беру, Топтың негізгі қызметі отандық және шетелдік инвестицияларды тарту, агроөнеркәсіптік кешенде инвестициялық жобаларды әзірлеуге және іске асыруға қатысу, лизингтік қызметті жүзеге асыру, қаржы институттарын қорландыру, заңды тұлғаларды агроөнеркәсіптік кешен субъектілерінің исламдық қағидаттары бойынша қаржыландыру мақсаттары үшін оларды исламдық қаржы құралдарын пайдалана отырып қаржыландыру және заң актілерінде тыйым салынбаған және Жарғыда көзделген Топтың мақсаттары мен міндеттеріне жауап беретін өзге де қызмет түрлері болып табылады.

Топтың қаржыландыру қызметі қаражатты пайдалану бойынша нақты талаптар мен шектеулерді қамтиды. Клиенттерге несиелер Қазақстан Республикасында ауыл шаруашылығын дамыту бағдарламаларын іске асыруға байланысты нарықтық мөлшерлемеден төмен пайыздық мөлшерлемен беріледі.

2024 жылғы 30 қыркүйектегі және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қоғамның Қазақстан Республикасының аумағында тіркелген 19 филиалы бар.

2024 жылғы 30 қыркүйектегі және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қоғам «ҚазАгроҚаржы» АҚ-дағы 100% иелік үлесіне ие болды, оның негізгі қызметі мыналарды қамтиды: агроөнеркәсіптік кешендегі лизингтік қызмет, агроөнеркәсіптік кешенді несиелеу, агроөнеркәсіптік кешенді дамытуға бағытталған республикалық бюджеттік және өзге де бағдарламаларды іске асыруға қатысу.

2024 жылғы 30 қыркүйектегі және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Бәйтерек» Ұлттық басқарушы холдингі» АҚ (бұдан әрі – «Бәйтерек» немесе «Акционер») Қоғам акцияларының 100% иеленеді.

Қоғамның түпкілікті иесі Қазақстан Республикасының Үкіметі.

Қоғамның заңды мекенжайы: Қазақстан Республикасы, Астана қ., Иманов көш. 11.

Қазақстан Республикасында шаруашылық қызметті жүзеге асырудың шарттары

Топтың қызметі негізінен Қазақстанда жүзеге асырылады. Тиісінше, Топ бизнесіне дамып келе жатқан нарықтың сипаттамаларына ие Қазақстанның экономикасы мен қаржы нарықтары әсер етеді. Құқықтық, салықтық және әкімшілік жүйелер дамуын жалғастыруда, бірақ олардың талаптарын түсіндіруде екіұштылық қаупіне ұшырайды, олар да жиі өзгерістерге ұшырайды, бұл басқа заңды және фискалдық кедергілермен бірге бизнесті жүзеге асыратын кәсіпорындар үшін қосымша проблемаларды тудырады. Қазақстанда. Әлемдік нарықтардағы мұнай бағасының құбылмалылығы және Ресей мен Украина төңірегіндегі геосаяси жағдай да аймақтағы экономикалық белсенділік жағдайындағы белгісіздік деңгейін арттырады.

Ұсынылған шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептілік басшылықтың Қазақстандағы бизнес жағдайларының Топтың қызметі мен қаржылық жағдайына әсері туралы көзқарасын көрсетеді. Болашақ бизнес жағдайларының нақты әсері басшылықтың бағалауынан өзгеше болуы мүмкін.

ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП

2. Қаржылық есептілікті дайындаудың негізгі қағидаттары

34 (IAS) «Аралық қаржылық есептілік» ХҚЕС сәйкестігі туралы мәлімдеме

2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай үшін осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептілік 34 аралық қаржылық есептілік IAS Халықаралық стандартына сәйкес дайындалған. 2023 жылғы 31 желтоқсандағы соңғы жылдық шоғырландырылған қаржылық есептіліктен бастап және сол уақытта аяқталған жыл үшін Топтың қаржылық жағдайындағы және қызметінің нәтижелеріндегі өзгерістерді түсіну үшін қажет маңызды оқиғалар мен операцияларды түсіндіру үшін осы есептілікке таңдалған ескертпелер енгізілген.

Осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептілік Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес дайындалған толық жылдық есептілік үшін ашылуы талап етілетін толық ақпаратты қамтымайды және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және көрсетілген күні аяқталған жыл үшін Топтың соңғы жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілігімен бірге қаралуға тиіс.

Бағалау базасы

Шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептілік тарихи құн негізіне сәйкес дайындалған.

Функционалдық валюта және есептілікті ұсыну валютасы

Топтың функционалдық валютасы Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы бола отырып, Топ операцияларының көпшілігінің экономикалық мәнін және оның қызметіне әсер ететін соған байланысты мән-жайларды жақсырақ көрсететін қазақстандық теңге (бұдан әрі - «теңге»). Қазақстан теңгесі сондай-ақ осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептіліктің ұсыну валютасы.

Теңгемен берілген барлық сандар мыңға дейін дөңгелектенеді.

Есептік бағалау мен кәсіби пайымдауларды пайдалану

Шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептілікті дайындау басшылықтан есеп саясатының қалай қолданылатынына және активтер, міндеттемелер, кірістер мен шығыстар туралы есептілік сомаларына әсер ететін пайымдаулар, жорамалдар мен бағалаулар жасауды талап етеді. Нақты нәтижелер осы бағалаулардан өзгеше болуы мүмкін. Олардың негізінде жасалған болжамдар мен бағалаулар оларды өзгерту қажеттілігін анықтау үшін үнемі талданады. Бухгалтерлік бағалаулардағы өзгерістер бағалаулар қайта қаралған кезеңде және бағалаудағы өзгеріс шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық ақпаратқа әсер ететін әрбір болашақ кезеңде танылады.

Топтың есеп саясатын қолдану кезінде басшылық жасаған маңызды пайымдаулар және бухгалтерлік бағалаулардағы белгісіздіктің негізгі көздері ең соңғы жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілікте сипатталғандармен бірдей.

3. Есеп саясатының маңызды ережелері

Осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде Топ 2023 жылдың 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде қолданылған маңызды есеп саясатын қолданды.

Төменде күшіне енген және қазіргі уақытта Топтың қызметіне қолданылатын немесе болашақта қолданылуы мүмкін қайта қаралған стандарттар мен түсіндірмелер берілген.

Жаңа стандарттар мен түсініктемелер 2024 жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданылды

Стандарттарға бірқатар түзетулер 2024 жылғы 1 қаңтардан басталатын жылдық кезеңдерге қатысты күшіне енеді және Топтың шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсер еткен жоқ:

- «Кері жалдаумен сату кезінде жалдау бойынша міндеттеме» (ХҚЕС (IFRS) 16 түзетулер) ХҚЕС (IFRS) 17 «Сақтандыру шарттары».
- «Шарттармен ұзақ мерзімді міндеттемелер» (IAS 1 Түзетулер) және «Міндеттемелердің қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді болып жіктелуі» (1 IAS түзетулері).

**ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП****2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айлық кезеңде**

- Жеткізушіні қаржыландыру жөніндегі келісімдер (IAS 7 және ХҚЕС 7 түзетулер).

Бірқатар жаңа стандарттар 2025 жылғы 1 қаңтардан кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді және оларды мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі. Топ оларды осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде мерзімінен бұрын қолданбады. Осы жаңа стандарттар мен түсіндірулер Топтың шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептілігіне елеулі әсер етпейді деп күтілуде.

4. Ақша қаражаттары және олардың баламалары

	2024 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)	2023 жылдың 31 желтоқсан
Кері репо операциялары	309,955,738	72,478,190
Ағымдағы банктік шоттардағы ақшалай қаражат	77,701,229	84,454,127
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ноталары	10,684,193	-
«Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитеті» республикалық мемлекеттік мекемесінде (бұдан әрі – РММ)		
ағымдағы шоттағы ақшалай қаражат	106,521	3,862,244
Басқа банктердегі «овернайт» депозиттері	19,860,587	8,198,620
	418,308,268	168,993,181
Күтілетін несиелік шығындарды өтеу	(7,598)	(4,252)
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	418,300,670	168,988,929

2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша ақша қаражаты және олардың баламалары мерзімге кешіктірілген болып табылмайды және несиелік тәуекелдің 1-кезеңіне жатады (аудиттелмеген). (2023 жылғы 31 желтоқсан: ақша қаражаты және олардың баламалары мерзімге кешіктірілген болып табылмайды және 1-кезеңге жатады).

2024 жылғы 30 қыркүйектегі және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақшалай қаражаттың және ақша қаражаттарының балама қалдықтарының несиелік сапасы Standard & Poor's немесе Standard & Poor's шкаласына түрлендірілген басқа агенттіктердің рейтингтері негізінде хабарлануы мүмкін:

	Ағымдағы шоттар	«ҚР Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитеті» РММ ағымдағы шоты	Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ноталары	Басқа банктердегі «овернайт» депозиттері	Кері репо операциялары	Жиыны
Мерзімі өтпеген						
- ҚРҰБ ескертпелері (белгіленген несиелік рейтингі жоқ)	-	-	10,684,193	-	-	10,684,193
- «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитеті» РММ ағымдағы шотындағы ақшалай қаражат (белгіленген несиелік рейтингі жоқ)	-	106,521	-	-	-	106,521
- несиелік рейтингі А- ден А+ дейін	4,283,561	-	-	117	-	4,283,678
- ВВВ- ден ВВВ+ дейін несиелік рейтингімен	26,145,468	-	-	3,757,506	-	29,902,974
- ВВ- ден ВВ+ дейін несиелік рейтингімен	47,272,200	-	-	16,102,964	-	63,375,164
- берілген несиелік рейтингсіз	-	-	-	-	309,955,738	309,955,738
Құнсызданудан болған шығындарды есепке алмағанға дейінгі ақша қаражаттары мен олардың баламаларының жалпы сомасы	77,701,229	106,521	10,684,193	19,860,587	309,955,738	418,308,268
Күтілетін несиелік шығындарды өтеу	(1,654)	(1)	(303)	(496)	(5,144)	(7,598)
Ақшалай қаражатты қоспағанда, ақша қаражаттары мен олардың баламаларының жалпы сомасы	77,699,575	106,520	10,683,890	19,860,091	309,950,594	418,300,670

**ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП**

2023 жылдың 31 желтоқсан					
	«Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитеті» РММ ағымдағы шоттары		Басқа банктердегі депозиттер және овернайт	Кері репо операциялары	Жиыны
Мерзімі өтпеген					
- «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитеті» РММ ағымдағы шотындағы ақшалай қаражат (белгіленген несиелік рейтингі жоқ)	—	3,862,244	—	—	3,862,244
- ҚРҰБ	5,000,000	—	—	—	5,000,000
- ВВВ- ден ВВВ+ дейін несиелік рейтингімен	38,579,378	—	2,060,634	—	40,640,012
- ВВ- ден ВВ+ дейін несиелік рейтингімен	40,874,285	—	6,137,237	—	47,011,522
- берілген несиелік рейтингсіз	464	—	749	72,478,190	72,479,403
Құнсызданудан болған шығындарды есепке алмағанға дейінгі ақша қаражаттары мен олардың баламаларының жалпы сомасы	84,454,127	3,862,244	8,198,620	72,478,190	168,993,181
Күтілетін несиелік шығындарды өтеу	(2,460)	(42)	(307)	(1,443)	(4,252)
Ақшалай қаражатты қоспағанда, ақша қаражаттары мен олардың баламаларының жалпы сомасы	84,451,667	3,862,202	8,198,313	72,476,747	168,988,929

2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша Топтың банкте ақша қаражаты мен олардың баламалары қалдықтарының жалпы сомасы меншікті капиталдың 10.00% -ынан астамын құрайтын шоттары болған жоқ (аудиттелмеген) (2023 жылғы 31 желтоқсанда: банкте ақша қаражаты мен олардың баламалары қалдықтарының жалпы сомасы меншікті капиталдың 10.00% -ынан астамын құрайтын шоттары болған жоқ).

2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша Топ Қазақстан қор биржасында «кері репо» мәмілелерін жасады, осы мәмілелер бойынша қамтамасыз ету Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қазынашылық вексельдері, «Қазақстан орнықтылық қоры» АҚ борыштық облигациялары, олардың жиынтық әділ құны 302,195,130 мың теңгені құрады (аудиттелмеген) (2023 жылғы 31 желтоқсанда: 72,467,012 мың теңге). «Кері репо» шарттары бойынша баланстық құны есепті күні 309,950,594 мың теңгені (2023 жылғы 31 желтоқсанда: 72,476,747 мың теңгені) құрады.

5. Банктердегі қаражаттар

	2024 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)	2023 жылдың 31 желтоқсан
Екінші деңгейлі банктерге берілген несиелер	85,599,263	29,586,359
Күтілетін несиелік шығындарды өтеу	(169,964)	(10,451)
Банктердегі қаражат	85,429,299	29,575,908

**ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП****2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айлық кезеңде**

2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша екінші деңгейдегі банктерге берілген несиелер мерзімі өтпеген және 1-кезеңдегі Несиелік тәуекелге жатады (аудиттелмеген) (2023 жылғы 31 желтоқсан: екінші деңгейдегі банктерге берілген несиелер мерзімі өтпеген және 1-кезеңге жатады).

Төмендегі кестеде банктерге берілген несиелердің несиелік сапасы туралы ақпарат берілген:

	2024 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)	2023 жылдың 31 желтоқсан
Мерзімі өтпеген		
- BBB- ден BBB+ дейін несиелік рейтингімен	68,276,882	27,209,261
- BB- ден BB+ дейін несиелік рейтингімен	7,754,454	2,377,098
- несиелік рейтингі B- ден B+ дейін	9,567,927	—
	85,599,263	29,586,359
Күтілетін несиелік шығындарды өтеу	(169,964)	(10,451)
Банктердегі қаражат	85,429,299	29,575,908

2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай ішінде көктемгі дала жұмыстарын қолдауға бағытталған «Кен-Дала» жыл сайынғы мемлекеттік бағдарламасы аясында Компания «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-на жалпы сомасы 52,177,500 мың теңге (аудиттелмеген), (2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай ішінде: 56,000,000 мың теңге), «Банк ЦентрКредит» АҚ жалпы сомасына 4,000,000 мың теңге (аудиттелмеген) (2023 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай ішінде: 4,861,311 мың теңге), нарықтан төмен пайыздық мөлшерлеме бойынша – жылдық 1.50% (2023 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай ішінде: жылдық 1.50%) және жылдық 2025 жылғы 1 наурызда (2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай үшін: 2024 жылғы 1 наурызда) несиелер берді. Компания 4,630,496 мың теңге сомасындағы дисконтты (2023 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай үшін: 6,765,769 мың теңге) нарықтағыдан төмен пайыздық мөлшерлемелер бойынша несиелерді бастапқы тану кезіндегі шығын және дисконт амортизациясынан түскен пайыздық кіріс ретінде таныды. 2,909,402 мың теңге (аудиттелмеген) (2023 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай үшін: 4,271,657 мың теңге) аралық шоғырланған есепте банктерге берілген несиелер бойынша басқа шығыстар мен пайыздық кірістер ретінде. Қоғам шарттар бойынша ақша қаражатының болашақ ағындарын дисконттау жолымен бастапқы тану кезінде жоғарыда көрсетілген несиелердің әділ құнын бағалау үшін жылдық 12.98% -дан 15.15% -ға дейін (2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай ішінде: жылдық 16.28% -дан 18.42% -ға дейін) есептік нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді қолданды.

2024 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз айдың ішінде «Кен-Дала 2» бағдарламасы шеңберінде Қоғам нарықтық мөлшерлемеден төмен пайыздық мөлшерлеме бойынша - жылдық 1.50% және өтеу 2025 жылғы 1 наурыз мерзімімен «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-ға 17,822,500 мың теңге (аудиттелмеген), «Фридом Банк Қазақстан» АҚ 9,900,000 мың теңге сомасына (аудиттелмеген), «Банк ЦентрКредит» АҚ 4,000,000 мың теңге сомасына (аудиттелмеген) несиелер берді. Қоғам 2,043,414 мың теңге мөлшеріндегі дисконтты несиелерді нарықтағыдан төмен пайыздық мөлшерлемелер бойынша бастапқы тану кезінде шығын ретінде таныды және тиісінше банктерге берілген несиелер бойынша өзге шығыстар мен пайыздық кірістер құрамындағы пайда немесе шығын туралы аралық қысқартылған есепте 925,839 мың теңге болды. Қоғам шарттар бойынша ақша қаражатының болашақ ағындарын дисконттау жолымен бастапқы тану кезінде жоғарыда көрсетілген несиелердің әділ құнын бағалау үшін жылдық 14.42% -дан 15.97% -ға дейін есептік нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді қолданды.

2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша Қоғамның 1 банкте (аудиттелмеген) қалдығы болды (2023 жылғы 31 желтоқсан: жоқ), оның жалпы сальдосы меншікті капиталының 10,00%-нан асатын: жалпы сомада «Қазақстан Халық Банкі» АҚ 68,198,137 мың теңге (аудиттелмеген).

**ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП****6. Клиенттерге берілген несиелер**

Клиенттерге берілген несиелер ауыл шаруашылығы саласында жұмыс істейтін қарыз алушыларға берілген несиелермен көрсетіледі және келесі баптарды қамтиды:

	30 қыркүйек 2024 (аудиттелмеген)	31 желтоқсан 2023
Заңды тұлғаларға берілген несиелер – несиелік серіктестіктері және әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациялар	481,715,108	327,752,769
Инвестициялық жобаларды жүзеге асыру үшін заңды тұлғаларға берілген несиелер	98,686,783	106,452,355
Басқа заңды тұлғаларға берілген несиелер	261,041,138	204,523,899
Жеке тұлғаларға берілген несиелер	278,125,517	271,072,649
	1,119,568,546	909,801,672
Күтілетін несиелік шығындарды өтеу	(170,738,174)	(191,757,709)
Клиенттерге берілген несиелер	948,830,372	718,043,963

2024 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз айдың ішінде көктемгі егіс жұмыстарын жүргізуді қолдау үшін агроөнеркәсіптік кешен субъектілеріне несиелік беру жөніндегі жыл сайынғы «Кең-Дала» мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде Қоғам нарықтық мөлшерлемеден төмен - жылдық 1.50% пайыздық мөлшерлемесі (2023 жылғы 30 қыркүйек: жылдық 1.50%) бойынша және 2025 жылғы наурызға (2023 жылғы 30 қыркүйек: 2024 жылғы наурызға дейін) дейінгі өтеу мерзімімен жалпы сомасы 83,822,500 мың теңгеге (аудиттелмеген) (2023 жылғы 30 қыркүйекте: 79,138,689 мың теңге) несиелік берді. Қоғам бастапқы тану кезінде 11,252,493 мың теңге мөлшерінде (аудиттелмеген) (2023 жылғы 30 қыркүйек: 9,471,377 мың теңге) дисконт амортизациясынан 7,130,389 мың теңге мөлшерінде (аудиттелмеген) пайыздық кірісті таныды (2023 жылғы 30 қыркүйек: 6,203,692 мың теңге) бұл тиісінше клиенттерге берілген несиелер бойынша өзге шығыстар мен пайыздық кірістер құрамындағы пайда немесе шығын туралы есепте көрсетіледі.

11,252,493 мың теңге (аудиттелмеген) мөлшеріндегі (2023 жылғы 30 қыркүйек: 9,471,377 мың теңге) пайыздық мөлшерлемелер бойынша несиелерді бастапқы танудан болған шығын алынған мемлекеттік субсидия есебінен толық өтелді (2023 жылғы 30 қыркүйек: алынған мемлекеттік субсидия есебінен толық өтелді). Қоғам шарттар бойынша ақша қаражатының болашақ ағындарын дисконттау жолымен бастапқы тану кезінде жоғарыда көрсетілген несиелердің әділ құнын бағалау үшін жылдық 17.20% -дан 21.60% -ға дейін (2023 жылғы 30 қыркүйек: жылдық 14.00% -дан 19.70% -ға дейін) есептік нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді пайдаланды.

2024 жылдың тоғыз айы ішінде Қоғам «Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған бағдарламасы» (бұдан әрі - «Іскер») шеңберінде берілген несиелерді беруді және оларға қызмет көрсетуді жалғастырды; 2,557,248 мың теңге сомасына жаңа қарыздар берілді (2023 жылғы 30 қыркүйек: 10,805,161 мың теңге). Қоғам есеп айырысу нарықтық пайыздық мөлшерлемелерін шарттар бойынша ақша қаражатының болашақ ағындарын дисконттау жолымен бастапқы тану кезінде жоғарыда көрсетілген қарыздардың әділ құнын бағалау үшін жылдық 17.20% -дан 21.60% -ға дейінгі диапазонда (2023 жылғы 30 қыркүйек: 14.00% -дан 23.20% -ға дейін) пайдаланды. 840,154 мың теңге мөлшеріндегі нарықтық мөлшерлемеден төмен мөлшерлемесі бойынша берілген осы несиелерді бастапқы танудан шығын (2023 жылғы 30 қыркүйек: 3,210,761 мың теңге) өзге де шығыстардың құрамында танылды және мемлекеттік субсидия есебінен толық өтелді.

2024 жылдың тоғыз айында Қоғам «Еңбек» және «Жұмыспен қамтудың жол картасы-2020» мемлекеттік бағдарламасы аясында 7,688,854 мың теңге (2023 жылғы 30 қыркүйек: 8,227,714 мың теңге) сомасында несиелік беруді және оларға қызмет көрсетуді жалғастырды. Компания болашақ келісімшарттық ақша ағындарын дисконттау арқылы бастапқы тану кезінде жоғарыда аталған қарыздардың әділ құнын бағалау үшін жылдық 17.20%-дан 21.60%-ға дейінгі бағаланған нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді пайдаланды. 1,906,306 мың теңге (аудиттелмеген) (2023 ж. 30 қыркүйек: 1,574,528 мың теңге) нарықтан төмен мөлшерлемесі бойынша берілген осы қарыздарды бастапқы танудан болған шығын басқа шығыстардың бөлігі ретінде танылды және мемлекеттік субсидиялар есебінен толығымен өтелді.

**ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП****2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айлық кезеңде**

2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай ішінде «Кең-Дала 2» бағдарламасы аясында ауыл шаруашылығы субъектілерін көктемгі егіс және егін жинау жұмыстарын жүргізуге несиелеу аясында Қоғам жылдық 1.50%-дан 5.00%-ға дейінгі (2023 жылдың 30 қыркүйегі: жоқ) және өтеу мерзімі 2025 жылдың наурызына дейін болатын нарықтан төмен пайыздық мөлшерлемелермен жалпы сомасы 147,475,988 мың теңге несиелер берді (2023 жылғы 30 қыркүйек: болған жоқ). Қоғам бастапқы тану кезінде 14,461,102 мың теңге мөлшеріндегі дисконтты таныды (аудиттелмеген) (2023 жылғы 30 қыркүйек: болған жоқ) және 5,244,609 мың теңге мөлшеріндегі дисконт амортизациясынан пайыздық кіріс (2023 жылғы 30 қыркүйек: болған жоқ) клиенттерге берілген несиелер бойынша өзге шығыстар мен пайыздық кірістер құрамында пайда немесе шығын туралы есепте тиісінше 14,461,102 мың теңге мөлшеріндегі (аудиттелмеген) нарықтағыдан төмен пайыздық мөлшерлемелер бойынша несиелерді бастапқы танудан болған шығын (2023 жылғы 30 қыркүйек: болған жоқ) алынған мемлекеттік субсидия есебінен толық өтелді. Қоғам шарттар бойынша ақша қаражатының болашақ ағындарын дисконттау жолымен бастапқы тану кезінде жоғарыда көрсетілген несиелердің әділ құнын бағалау үшін жылдық 17.20% -дан 21.60% -ға дейінгі есептік нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді пайдаланды. (2023 жылғы 30 қыркүйек: 3,210,761 мың теңге) өзге де шығыстардың құрамында танылды және мемлекеттік субсидия есебінен толық өтелді.

2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай ішінде ауыл шаруашылығы субъектілерін көктемгі егіс және егін жинау жұмыстарын жүргізуге несиелеуге арналған «Агробизнес» бағдарламасы аясында Қоғам жылдық 1.50%-дан 5.00%-ға дейін (2023 ж. 30 қыркүйек: жоқ) және өтеу мерзімі 2025 жылдың қыркүйегіне дейінгі мерзіммен жалпы сомасы 1,270,000 мың теңге (2023 жылғы 30 қыркүйек: жоқ) нарықтық пайыздық мөлшерлемеден төмен несиелер берді. 203,201 мың теңге (аудиттелмеген) (2023 ж. 30 қыркүйек: жоқ) нарықтан төмен пайыздық мөлшерлемелер бойынша қарыздарды бастапқы тану кезіндегі шығын алынған мемлекеттік субсидиядан толығымен өтелді. Компания болашақ келісімшарттық ақша ағындарын дисконттау арқылы бастапқы тану кезінде жоғарыда аталған қарыздардың әділ құнын бағалау үшін жылдық 17.20%-дан 21.60%-ға дейінгі бағаланған нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді пайдаланды.

Компания өзінің жалпы операциялық қызметі барысында ауыл шаруашылығы саласында жұмыс істейтін қарыз алушыларға нарықтық мөлшерлемеден төмен несиелер береді. 2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айдағы (2023 жылдың тоғыз айы: 5,039,921 мың теңге) 4,417,041 мың теңге (аудиттелмеген) сомасында нарықтан төмен пайыздық мөлшерлемелер бойынша берілген қарыздарды бастапқы тану кезіндегі шығын басқа шығыстардың бөлігі ретінде танылды. 2024 жылдың тоғыз айы ішінде Компания болашақ ақшалай ағындарды дисконттау жолымен бастапқы тану кезіндегі қарыздардың әділ құнын бағалау үшін жылдық 17.20%-дан 21.60%-ға дейін (2023 жылдың 9 айында: 14.00%-дан 23.20%-ға дейін) болатын болжамды нарықтық сыйақы мөлшерлемелерін пайдаланды.

2024 жылдың 30 қыркүйегіндегі жағдай бойынша Компанияда жалпы несиелік қалдығы меншікті капиталының 10%-нан асатын қарыз алушылар болған жоқ (2023 жылғы 30 қыркүйек: жоқ).

**ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП**

Келесі кестеде 2024 жылғы 30 қыркүйектегі (аудиттелмеген) және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы клиенттерге берілген несиелердің сапасы туралы ақпарат берілген:

	2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша (аудиттелмеген)				
		2-кезең Несиелік қамтамасыз етуші болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар	3-кезең Несиелік қамтамасыз етуші болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар	СҚКҚ	Жиыны
Заңды тұлғаларға – несиелік серіктестіктерге және әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорацияларға берілген несиелер	1-кезең 12 айлық КНЗ				
- мерзімі өтпеген	238,581,646	151,192,457	63,650,406	3,352,382	456,776,891
- 30 күннен кем мерзімге кешіктірілген;	3,722,053	2,679,136	2,457,618	—	8,858,807
- 31 күннен астам және 60 күннен мерзімге кешіктірілген	—	997,839	1,601,309	—	2,599,148
- 61 күннен астам және 90 күннен мерзімге кешіктірілген	—	—	1,024,950	—	1,024,950
- 91 күннен астам және 360 күннен мерзімге кешіктірілген	—	—	7,265,695	—	7,265,695
- 1 жылдан астам мерзімі кешіктірілген	—	—	5,189,617	—	5,189,617
	242,303,699	154,869,432	81,189,595	3,352,382	481,715,108
Күтілетін несиелік шығындарды өтеу	(5,108,308)	(6,986,294)	(10,223,208)	(82,592)	(22,400,402)
	237,195,391	147,883,138	70,966,387	3,269,790	459,314,706
	2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша (аудиттелмеген)				
		2-кезең Несиелік құнсызданған болып табылмайтын н активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар	3-кезең Несиелік құнсызданған болып табылмайтын н активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар	СҚКҚ	Жиыны
Инвестициялық жобаларды жүзеге асыру үшін заңды тұлғаларға берілген несиелер	1-кезең 12 айлық КНЗ				
- мерзімі өтпеген	21,743,573	3,105,253	20,830,856	396,376	46,076,058
- 30 күннен аз мерзімге кешіктірілген;	1,826,508	67,850	1,351,802	254,870	3,501,030
- 31 күннен астам және 60 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	1,855,172	—	1,855,172
- 61 күннен астам және 90 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	108,089	—	108,089
- 91 күннен астам және 360 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	24,038,020	13,610	24,051,630
- 1 жылдан астам мерзімге кешіктірілген	—	—	23,094,804	—	23,094,804
	23,570,081	3,173,103	71,278,743	664,856	98,686,783
Күтілетін несиелік шығындарды өтеу	(2,672,588)	(798,572)	(33,744,711)	(293,368)	(37,509,239)
	20,897,493	2,374,531	37,534,032	371,488	61,177,544

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ
ЕСЕПТІЛККЕ ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР****2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айлық кезеңде***2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша (аудиттелмеген)*

	2-кезең Несиелік құнсызданған болып табылмайт ын активтер бойынша бүкіл мерзімге	3-кезең Несиелік құнсызданған болып табылмайт ын активтер бойынша бүкіл мерзімге	1-кезең 12 айлық КНЗ	күтілетін несиелік шығындар	күтілетін несиелік шығындар	СҚКҚ	Жиыны
Басқа заңды тұлғаларға берілген несиелер							
- мерзімі өтпеген	114,325,728	14,029,370	53,869,352	7,563,499	189,787,949		
- 30 күннен аз мерзімге кешіктірілген;	1,408,752	19,015	2,778,669	1,747,314	5,953,750		
- 31 күннен астам және 60 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	577,820	884,317	1,882	1,464,019		
- 61 күннен астам және 90 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	893,376	—	893,376		
- 91 күннен астам және 360 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	22,545,927	661,321	23,207,248		
- 1 жылдан астам мерзімге кешіктірілген	—	—	39,734,796	—	39,734,796		
	115,734,480	14,626,205	120,706,437	9,974,016	261,041,138		
Күтілетін несиелік шығындарды өтеу	(5,200,157)	(3,959,579)	(65,732,870)	(2,895,823)	(77,788,429)		
	110,534,323	10,666,626	54,973,567	7,078,193	183,252,709		

2024 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)

	2-кезең Несиелік құнсызданған болып табылмайт ын активтер бойынша бүкіл мерзімге	3-кезең Несиелік құнсызданған болып табылмайт ын активтер бойынша бүкіл мерзімге	1-кезең 12 айлық КНЗ	күтілетін несиелік шығындар	күтілетін несиелік шығындар	СҚКҚ	Жиыны
Жеке тұлғалар							
- мерзімі өтпеген	182,619,405	6,298,415	25,699,001	1,632,807	216,249,628		
- 30 күннен аз мерзімге кешіктірілген;	10,534,420	821,202	3,668,941	61,526	15,086,089		
- 31 күннен астам және 60 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	2,828,906	1,446,047	29,729	4,304,682		
- 61 күннен астам және 90 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	2,293,005	29,580	2,322,585		
- 91 күннен астам және 360 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	17,393,015	746,947	18,139,962		
- 1 жылдан астам мерзімге кешіктірілген	—	—	21,934,255	88,316	22,022,571		
	193,153,825	9,948,523	72,434,264	2,588,905	278,125,517		
Күтілетін несиелік шығындарды өтеу	(2,946,245)	(1,006,643)	(28,741,934)	(345,282)	(33,040,104)		
	190,207,580	8,941,880	43,692,330	2,243,623	245,085,413		

**ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП**

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша					
	1-кезең 12 айлық ҚНЗ	2-кезең Несиелік құнсызданған болып табылмайтын н активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар	3-кезең Несиелік құнсызданған болып табылмайтын н активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар	СҚКҚ	Жиыны
Заңды тұлғаларға - Несиелік серіктестіктерге және әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорацияларға берілген несиелер					
- мерзімі өтпеген	134,753,828	98,607,577	61,480,872	2,790,043	297,632,320
- 30 күннен аз мерзімге кешіктірілген;	9,142,151	4,252,114	2,661,211	436,931	16,492,407
- 31 күннен астам және 60 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	4,203,429	1,141,569	130,208	5,475,206
- 61 күннен астам және 90 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	2,065,824	14,154	2,079,978
- 91 күннен астам және 360 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	1,118,175	72	1,118,247
- 1 жылдан астам мерзімге кешіктірілген	—	—	4,954,611	—	4,954,611
	143,895,979	107,063,120	73,422,262	3,371,408	327,752,769
Күтілетін несиелік шығындарды өтеу	(1,507,919)	(7,093,376)	(11,819,121)	(141,792)	(20,562,208)
	142,388,060	99,969,744	61,603,141	3,229,616	307,190,561
2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша					
	1-кезең 12 айлық ҚНЗ	2-кезең Несиелік құнсызданған болып табылмайтын н активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар	3-кезең Несиелік құнсызданған болып табылмайтын н активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар	СҚКҚ	Жиыны
Инвестициялық жобаларды жүзеге асыру үшін заңды тұлғаларға берілген несиелер					
- мерзімі өтпеген	28,240,760	—	38,235,955	669,181	67,145,896
- 30 күннен аз мерзімге кешіктірілген;	832,400	—	9,441,329	638,041	10,911,770
- 31 күннен астам және 60 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	16,422	8,726	—	25,148
- 61 күннен астам және 90 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	4,160,824	—	4,160,824
- 91 күннен астам және 360 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	4,730,454	—	4,730,454
- 1 жылдан астам мерзімге кешіктірілген	—	—	19,478,263	—	19,478,263
	29,073,160	16,422	76,055,551	1,307,222	106,452,355
Күтілетін несиелік шығындарды өтеу	(4,492,396)	(2,571)	(36,812,775)	(925,766)	(42,233,508)
	24,580,764	13,851	39,242,776	381,456	64,218,847

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ
ЕСЕПТІЛІККЕ ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР****2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айлық кезеңде***2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша*

	2-кезең Несиелік құнсызданған болып табылмайт ын активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар	3-кезең Несиелік құнсызданған болып табылмайт ын активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар	СҚКҚ	Жиыны	
Басқа заңды тұлғаларға берілген несиелер	1-кезең 12 айлық КНЗ				
- мерзімі өтпеген	59,934,396	99,562	49,199,572	9,153,091	118,386,621
- 30 күннен аз мерзімге кешіктірілген;	3,336,089	3,480,884	16,228,532	109,366	23,154,871
- 31 күннен астам және 60 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	12,399,449	2,532,979	—	14,932,428
- 61 күннен астам және 90 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	6,070,437	—	6,070,437
- 91 күннен астам және 360 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	7,476,452	8,578	7,485,030
- 1 жылдан астам мерзімге кешіктірілген	—	—	34,494,512	—	34,494,512
	63,270,485	15,979,895	116,002,484	9,271,035	204,523,899
Күтілетін несиелік шығындарды өтеу	(6,928,409)	(5,386,197)	(72,714,274)	(4,064,526)	(89,093,406)
	56,342,076	10,593,698	43,288,210	5,206,509	115,430,493

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

	2-кезең Несиелік құнсызданған болып табылмайт ын активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар	3-кезең Несиелік құнсызданған болып табылмайт ын активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар	СҚКҚ	Жиыны	
Жеке тұлғаларға берілген несиелер	1-кезең 12 айлық КНЗ				
- мерзімі өтпеген	181,480,642	1,911,233	20,876,490	771,893	205,040,258
- 30 күннен аз мерзімге кешіктірілген;	12,784,449	1,268,605	7,137,530	851,366	22,041,950
- 31 күннен астам және 60 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	6,111,260	3,555,426	602,878	10,269,564
- 61 күннен астам және 90 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	4,361,921	23,264	4,385,185
- 91 күннен астам және 360 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	8,533,259	90,500	8,623,759
- 1 жылдан астам мерзімге кешіктірілген	—	—	20,686,142	25,791	20,711,933
	194,265,091	9,291,098	65,150,768	2,365,692	271,072,649
Күтілетін несиелік шығындарды өтеу	(4,698,220)	(2,347,385)	(32,446,314)	(376,668)	(39,868,587)
	189,566,871	6,943,713	32,704,454	1,989,024	231,204,062

**ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП****7. Қаржы жалгерлігі бойынша дебиторлық берешек**

2024 жылғы 30 қыркүйектегі және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қаржы жалгерлігі бойынша дебиторлық берешектің талдауы келесідей:

<i>2024 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)</i>				
	<i>1 жылға дейін</i>	<i>1 жылдан 5 жылға дейін</i>	<i>5 жылдан астам</i>	<i>Жиыны</i>
Қаржылық лизингке жалпы инвестициялар	155,529,969	453,858,517	315,377,288	924,765,774
Қаржы жалгерлігі бойынша алынбаған кейінге қалдырылған қаржылық кіріс	(7,042,033)	(142,362,498)	(163,934,134)	(313,338,665)
Қаржылық лизингке инвестиция	148,487,936	311,496,019	151,443,154	611,427,109
Болжалды негізгі құралдардың резерві	(24,416,216)	(25,051,018)	(13,719,011)	(63,186,245)
Қаржы жалгерлігі бойынша дебиторлық берешек	124,071,720	286,445,001	137,724,143	548,240,864
<i>2023 жылдың 31 желтоқсан</i>				
	<i>1 жылға дейін</i>	<i>1 жылдан 5 жылға дейін</i>	<i>5 жылдан астам</i>	<i>Жиыны</i>
Қаржылық лизингке жалпы инвестиция	128,851,657	381,735,646	291,556,102	802,143,405
Қаржы жалгерлігі бойынша алынбаған кейінге қалдырылған қаржылық кіріс	(7,442,660)	(129,386,960)	(163,730,776)	(300,560,396)
Қаржылық лизингке инвестиция	121,408,997	252,348,686	127,825,326	501,583,009
Болжалды негізгі құралдардың резерві	(20,440,890)	(15,156,573)	(8,521,335)	(44,118,798)
Қаржы жалгерлігі бойынша дебиторлық берешек	100,968,107	237,192,113	119,303,991	457,464,211

Қаржы жалгерлігі бойынша дебиторлық берешек бойынша күтілетін Несиелік шығындарды өтеу

Төмендегі кестеде 2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айдағы (аудиттелмеген) КНЗ бойынша резервтегі өзгерістердің талдауы берілген:

<i>2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай үшін (аудиттелмеген)</i>					
	<i>1-кезең 12 айлық күтілетін шығындар</i>	<i>2-кезең Несиелік құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар</i>	<i>2-кезең Несиелік құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар</i>	<i>СҚКҚ Сатып алынған немесе құрылған несиелік құнсызданған активтер</i>	<i>Жиыны</i>
2024 жылғы 1 қаңтардағы КНЗ үшін резерв (қайта есептелген)	3,057,317	3,955,479	37,097,795	8,207	44,118,798
Жаңа құрылған немесе сатып алынған активтер	4,948,824	—	—	—	4,948,824
1-кезеңге аударымдар	4,590,532	(3,809,227)	(781,305)	—	—
2-кезеңге аударымдар	(950,571)	2,785,867	(1,835,296)	—	—
3-кезеңге аударымдар	(407,977)	(5,703,187)	6,111,164	—	—
Таза (қалпына келтіру)/шығынға бағалау резервін құру	(3,548,078)	5,472,809	12,300,845	297	14,225,873
Есептен шығарылған сомалар	—	—	(107,250)	—	(107,250)
2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша	7,690,047	2,701,741	52,785,953	8,504	63,186,245

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ
ЕСЕПТІЛІККЕ ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР****2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айлық кезеңде**

Төмендегі кестеде 2023 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айдағы КНЗ резервіндегі өзгерістердің талдауы берілген:

<i>2023 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай үшін (аудиттелмеген)</i>					
	<i>1-кезең 12 айлық күтілетін шығындар</i>	<i>2-кезең Несиелік құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар</i>	<i>3-кезең Несиелік құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар</i>	<i>СҚКҚ Сатып алынған немесе құрылған несиелік құнсызданған активтер</i>	<i>Жиыны</i>
2023 жылғы 1 қаңтардағы КНЗ үшін резерв (қайта есептелген)	4,096,307	1,477,365	29,281,534	10,975	34,866,181
Жаңа құрылған немесе сатып алынған активтер	1,320,205	—	—	—	1,320,205
1-кезеңге аударымдар	2,163,375	(1,962,511)	(200,864)	—	—
2-кезеңге аударымдар	(770,544)	2,701,321	(1,930,777)	—	—
3-кезеңге аударымдар	(27,430)	(1,600,561)	1,627,991	—	—
Таза (қалпына келтіру)/шығынға бағалау резервін құру	(3,868,445)	2,564,529	1,631,886	(2,739)	325,231
Есептен шығарылған сомалар	—	—	(912,566)	—	(912,566)
2023 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша	2,913,468	3,180,143	29,497,204	8,236	35,599,051

Қаржылық лизинг портфелінің несиелік сапасы

Төмендегі кестеде 2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз айдағы ҰББ-ға резервтің өзгерістеріне талдау берілген:

<i>2024 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)</i>					
	<i>1-кезең 12 айлық күтілетін несиелік шығындар</i>	<i>2-кезең Несиелік құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар</i>	<i>3-кезең Несиелік құнсызданған болып табылмайтын активтер бойынша бүкіл мерзімге күтілетін несиелік шығындар</i>	<i>СҚКҚ</i>	<i>Жиыны</i>
- мерзімі өтпеген	397,383,926	7,420,049	110,483,629	23,045	515,310,649
- 30 күннен аз мерзімге кешіктірілген;	18,366,955	1,888,343	7,127,629	—	27,382,927
- 31 күннен астам және 60 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	13,511,021	5,591,359	—	19,102,380
- 61 күннен астам және 90 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	5,878,313	—	5,878,313
- 91 күннен астам және 360 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	11,778,023	—	11,778,023
- 1 жылдан астам мерзімге кешіктірілген	—	—	31,974,817	—	31,974,817
Жоғалту жәрдемақысы	415,750,881	22,819,413	172,833,770	23,045	611,427,109
	(7,690,047)	(2,701,741)	(52,785,953)	(8,504)	(63,186,245)
Жалпы Қаржы жалгерлігі бойынша дебиторлық берешек	408,060,834	20,117,672	120,047,817	14,541	548,240,864

**ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП**

	2023 жылдың 31 желтоқсан				
	1-кезең 12 айлық күтілетін несиелік шығындар	2-кезең Несие бойынша құнсызданбаған активтер бойынша өмір бойы күтілетін несие шығындары	3-кезең Несие бойынша құнсызданбаған активтер бойынша өмір бойы күтілетін несие шығындары	СҚКҚ	Жиыны
- мерзімі өтпеген	342,744,619	9,069,658	42,035,279	23,627	393,873,183
- 30 күннен аз мерзімге кешіктірілген;	23,718,616	6,213,690	15,194,337	—	45,126,643
- 31 күннен астам және 60 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	14,301,047	7,258,120	—	21,559,167
- 61 күннен астам және 90 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	6,004,521	—	6,004,521
- 91 күннен астам және 360 күннен аз мерзімге кешіктірілген	—	—	4,374,881	—	4,374,881
- 1 жылдан астам мерзімге кешіктірілген	—	—	30,644,614	—	30,644,614
	366,463,235	29,584,395	105,511,752	23,627	501,583,009
Жоғалту жәрдемақысы	(3,057,317)	(3,955,479)	(37,097,795)	(8,207)	(44,118,798)
Жалпы дебиторлық берешек					
Қаржы жалгерлігі бойынша					
қарыз	363,405,918	25,628,916	68,413,957	15,420	457,464,211

Қаржылық лизинг бойынша дебиторлық берешектің шоғырлануы

2024 жылғы 30 қыркүйекте Топ он ірі тәуелсіз тарапқа берген Қаржы жалгерлігі бойынша дебиторлық берешектің шоғырлануы 26,747,520 мың теңгені (аудиттелмеген) немесе жиынтық Несиелік портфельдің 4.37%-ын құрады (2023 жылғы 31 желтоқсанда: 26,334,604 мың теңге немесе жиынтық Несиелік портфельдің 5.25%). 2024 жылғы 30 қыркүйекте осы дебиторлық берешек бойынша 4,520,816 мың теңге (аудиттелмеген) мөлшерінде күтілетін Несиелік шығындарға резерв құрылды (2023 жылғы 31 желтоқсанда: 3,799,235 мың теңге).

Лизинг заттарын алып қою

2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай ішінде Топ жалға алынған активтерді қайтарып алуды жүзеге асырды.

1,040,603 мың теңге сомасында (аудиттелмеген) (2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай ішінде: 1,293,857 мың теңге).

8. Басқа активтер

	2024 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)	2023 жылдың 31 желтоқсан
Берілген аванстар	25,163,421	6,411,765
Резервтер	6,217,797	4,085,980
Басқа қаржылық активтер	11,612,913	6,083,601
Басқа қаржылық емес активтер	2,060,912	1,692,786
Басқа активтер	45,055,043	18,274,132

2024 жылдың 30 қыркүйегі мен 2023 жылдың 31 желтоқсандағы жағдай бойынша аванстар ауыл шаруашылығы техникасы мен жабдықтарын кейіннен қаржылық жалға алу үшін жеткізу үшін алдын ала төлемдерді білдіреді.

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ
ЕСЕПТІЛІККЕ ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР****2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айлық кезеңде****9. Несиелік ұйымдардың қаражаты**

2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша несиелік ұйымдардың қаражатына келесілер кіреді:

	<i>Валюта</i>	<i>Өтеу мерзімі</i>	<i>2024 жылдың 30 қыркүйегі</i>	<i>2023 жылдың 31 желтоқсан</i>
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	Теңге	2024-2029 жж	76,252,560	95,934,506
«Ситибанк Қазақстан» АҚ	Теңге	2024-2025 жж	12,105,432	12,117,720
«Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ	Теңге	2037-2038 жж	9,380,156	6,531,319
			97,738,148	114,583,545

2024 жылғы тоғыз ай ішінде Топ айналым капиталын толықтыру мақсатында «Ситибанк Қазақстан» АҚ-да ашық Несиелік желі шеңберінде 2025 жылы өтеу мерзімі және жылдық 16.14% - номиналды орташа алынған сыйақы мөлшерлемесімен 11,898,000 мың теңге сомасына бес транш тартты (аудиттелмеген) және 2023 жылы алынған жалпы сомасы 11,898,000 мың теңге қарыздар өтелді.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 2 қыркүйектегі № 604 қаулысына өзгерістер енгізуге байланысты 2024 жылғы қаңтарда Топ «Индустриялық даму қоры» АҚ-мен № 5-ДЗ келісіміне қосымша келісім жасады. 2022 жылғы 13 тамызда қарыз шартының қолданылу мерзімін 2038 жылға дейін қысқарту бөлігінде (бұрын әрекет ету мерзімі 2042 жылға дейін болатын). Шарт талаптарының елеулі өзгеруіне байланысты алдыңғысы бұзылды деп танылды, ал жаңа талаптары бар несие әділ құны бойынша танылды. Бастапқы тану кезінде несиенің әділ құнын есептеу үшін нарықтық мөлшерлеме жылдық 14.55% құрады. Несие бойынша жеңілдік пен жеңілдікті төмендету 2,074,623 мың теңгені (аудиттелмеген) құрады және бұрын танылған мемлекеттік субсидияларды түзетуге қосылды (12-ескертпе).

2023 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай ішінде Топ айналым қаражатын толықтыру мақсатында «Ситибанк Қазақстан» АҚ жалпы сомасына ашық несие желісі бойынша 7 транш тартты. 18,679,000 мың теңге, оның ішінде 7,967,000 мың теңгенің екеуі мерзімінен бұрын өтелді. Сондай-ақ Топ 2022 жылы алған несиесін толығымен өтеді.

2024 жылғы 30 қыркүйектегі және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ кредиторлармен жасалған келісімдер бойынша шектеуші қаржылық шарттарды сақтау талаптарын орындады.

10. Қазақстан Республикасы Үкіметі алдындағы берешек

2024 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай ішінде Қоғам Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінен жылдық 0.01% номиналды пайыздық мөлшерлемен және 2024 жылғы 15 желтоқсанда және 2025 жылғы 30 қарашада тең үлестермен өтеу мерзімімен жалпы сомасы 140,000,000 мың теңгеге (аудиттелмеген) бес қарыз траншын алды. Қарыз көктемгі егіс және егін жинау жұмыстарын жүргізу кезінде кәсіпорындарды қолдауға бағытталған «Кең-Дала» бағдарламасын іске асыру үшін алынды.

Алынған несиелер жоғарыда көзделген мақсатты мақсатты орындау шартымен жалпы сомасы 52,177,500 мың теңге «Қазақстан Халық Банкі» АҚ, жалпы сомасы 4,000,000 мың теңгеге «Банк Центр Кредит» АҚ (5-ескертпе) жіберілді. Бағдарламасына, сондай-ақ тікелей клиенттерге жалпы сомасы 83,822,500 мың теңге (6-ескертпе) (аудиттелмеген).

Алынған қарыздарды бастапқы тану кезінде 19,955,981 мың теңге (аудиттелмеген) мөлшеріндегі дисконт 2024 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай ішінде ішінара пайдаланыла отырып, мемлекеттік субсидия бойынша міндеттеме ретінде көрсетілді (12-ескертпе). 8,831,004 мың теңге сомасындағы дисконттың амортизациясы (аудиттелмеген) Қазақстан Республикасының Үкіметі алдындағы кредиторлық берешек бойынша пайыздық шығыстардың құрамында көрсетілді. Қоғам шартта көзделген ақша қаражатының болашақ ағындарын дисконттау жолымен бастапқы тану кезінде қарыз транштарының әділ құнын бағалау үшін жылдық 12.89% - 14.10% диапазонындағы есептік нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді қолданды.

2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша алынған қарыздардың баланстық құны 216,438,966 мың теңгені (аудиттелмеген), оның ішінде 21,185 мың теңге (аудиттелмеген) сомасында есептелген сыйақыны құрады.

2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай ішінде Қоғам Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінен жылдық 0,01% номиналды пайыздық мөлшерлемен және 2023 жылғы 15 желтоқсанда және 2024 жылғы 30 қарашада өтеу мерзімімен жалпы сомасы 140,000,000 мың теңгеге (аудиттелмеген) екі қарыз траншын алды. Қарыз көктемгі егіс және егін жинау жұмыстарын жүргізу кезінде кәсіпорындарды қолдауға бағытталған «Кең-Дала» бағдарламасын іске асыру үшін алынды.

**ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП**

Алынған қарыздарды «Қазақстан Халық Банкі» АҚ жалпы сомасы 56,000,000 мың теңгеге, «Банк Центр Кредит» АҚ жалпы сомасы 4,861,310 мың теңгеге (5-ескертпе) жоғарыда көрсетілген бағдарламада көзделген одан әрі нысаналы мақсатты орындау шартымен, сондай-ақ тікелей клиенттерге жалпы сомасы 79,138,689 мың теңге (6-ескертпе) (аудиттелмеген) бағыттады.

Алынған қарыздарды бастапқы тану кезінде 27,620,548 мың теңге (аудиттелмеген) сомасындағы дисконт 2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай ішінде оны ішінара пайдаланумен мемлекеттік субсидиялар бойынша міндеттеме ретінде көрсетілді (12-ескертпе). 13,135,197 мың теңге сомасындағы дисконт амортизациясы (аудиттелмеген) Қазақстан Республикасының Үкіметіне кредиторлық берешек бойынша пайыздық шығыстардың бөлігі ретінде көрсетілді. Компания болашақ келісімшарттық ақша ағындарын дисконттау жолымен бастапқы тану кезінде несиелік транштардың әділ құнын бағалау үшін жылдық 17.71% - 18.25% диапазонында болжанған нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді қолданды.

11. Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар

Теңгемен деноминацияланған шығарылған борыштық бағалы қағаздар мынадай позицияларды қамтиды:

	Орналасуу күні	Өтеу күні	Жылдық пайыздық мөлшер- леме, %	Номиналды құны		Баланстық құны	
				30 қыркүйек 2024 (аудиттел меген)	2023 жылдың 31 желтоқсан	30 қыркүйек 2024 (аудиттел меген)	2023 жылдың 31 желтоқсан
Купондық облигацияларды шығару	22 шілде 2024 жыл	22 шілде 2031 жыл	15.75%	100,000,000	—	108,223,521	—
Тұрақты табысы бар облигациялар (KZ2C000011302, AGKKpp1)	16 мамыр 2024 жыл	16 мамыр 2025 жыл	15.00%	100,000,000	—	105,583,333	—
Тұрақты табысы бар облигациялар (KZ2C000011344, AGKKpp2)	23 мамыр 2024 жыл	23 мамыр 2029 жыл	13.96%	50,000,000	—	52 462,389	—
Купондық облигацияларды шығару	23 мамыр 2024 жыл	23 мамыр 2029 жыл	13.96%	50,000,000	—	52,459,378	—
Тұрақты табысы бар облигациялар (KZ2C000011435, AGKKpp3)	21 қыркүйек 2024 жыл	21 қыркүйек 2025 жыл	15.00%	50,000,000	—	52,062,500	—
	28 шілде 2022 жыл	28 шілде 2029 жыл	16.85%	50,000,000	50,000,000	50,496,985	52,514,871
Тұрақты кірісті облигациялар							
Тұрақты кірісті облигациялар (4-ші облигациялық бағдарламаның 1-шығырылымы)	10 қазан 2019 жыл	10 қазан 2026 жыл	10.75%	39,475,017	39,475,017	41,480,080	40,413,755
Тұрақты табысы бар облигациялар (4-ші облигациялық бағдарламаның 6-шы шығырылымы)	30 қыркүйек 2021 жыл	10 желтоқсан 2031 жыл	15.00%	35,000,000	35,000,000	40,703,692	39,817,201
	20 тамыз 2021 жыл	20 тамыз 2028 жыл	11.90%	40,000,000	40,000,000	40,422,225	41,594,821
Тұрақты кірісті облигациялар							
Тұрақты табысы бар облигациялар (KZ2C000011823, AGKKpp4)	10 қыркүйек 2024 жыл	10 қыркүйек 2025 жыл	15.00%	35,000,000	—	35,291,667	—
Тұрақты табысы бар облигациялар (4-ші облигациялық бағдарламаның 9-шы шығырылымы)	21 желтоқсан 2021 жыл	21 желтоқсан 2031 жыл	11.50%	30,000,000	30,000,000	30,958,333	31,820,833
Тұрақты кірісті облигациялар (4-ші облигациялық бағдарламаның 2-шығырылымы)	26 тамыз 2020 жыл	26 тамыз 2030 жыл	10.75%	30,496,202	30,496,202	30,765,470	31,582,622
Тұрақты кірісті облигациялар (KZ2C000011435, AGKKpp3 транш 2)	30 шілде 2024 жыл	21 маусым 2025 жыл	15.00%	29,533,580	—	30,751,840	—
	21 желтоқсан 2021 жыл	21 желтоқсан 2031 жыл	11.50%	25,000,000	25,000,000	25,797,951	25,079,159
Тұрақты кірісті облигациялар							
Тұрақты кірісті облигациялар (3-ші облигациялық бағдарламаның 2-ші шығырылымы)	12 шілде 2023 жыл	12 шілде 2030 жыл	19.25%	20,000,000	20,000,000	20,797,706	21,774,763
Бекітілген облигациялар кіріс (2-облигациялық бағдарламаның 4-ші	17 қыркүйек 2020 жыл	24 желтоқсан 2024 жыл	12.00%	20,000,000	20,000,000	20,631,395	19,868,067

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ
ЕСЕПТІЛІККЕ ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР****2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айлық кезеңде**

(шығарылымы)

Тұрақты кірісті облигациялар (2-облигациялық бағдарламаның 3-ші шығарылымы)	24 желтоқсан 2019 жыл	24 желтоқсан 2024 жыл	12.00%	19,983,000	19,983,000	20,542,769	19,789,366
Купондық облигацияларды шығару	30 қаңтар 2024 жыл	30 қаңтар 2028 жыл	15.75%	15,000,000	—	15,397,039	—
Купондық облигацияларды шығару	27 қыркүйек 2022 жыл	30 сәуір 2025 жыл	13.00%	15,000,000	15,000,000	15,313,310	15,550,084
	28 қараша 2022 жыл	30 сәуір 2025 жыл	14.50%	10,000,000	10,000,000	10,494,657	10,131,260
Тұрақты кірісті облигациялар (3-облигациялық бағдарламаның 4-ші шығарылымы)	30 қаңтар 2024 жыл	30 қаңтар 2028 жыл	15.75%	10,000,000	—	10,264,693	—
Тұрақты кірісті облигациялар (1-ші облигациялық бағдарламаның 2-ші шығарылымы)	27 мамыр 2021 жыл	27 мамыр 2026 жыл	11.50%	9,350,000	9,350,000	9,720,364	9,451,552
Тұрақты кірісті облигациялар (3-облигациялық бағдарламаның 2-ші шығарылымы)	30 желтоқсан 2014 жыл	30 наурыз 2026 жыл	10.07%	5,189,000	5,189,000	5,319,633	5,450,266
Тұрақты табысы бар облигациялар (4-ші облигациялық бағдарламаның 7-ші шығарылымы)	22 желтоқсан 2016 жыл	22 қыркүйек 2026 жыл	14.00%	5,000,000	5,000,000	5,192,087	5,366,910
Тұрақты табысы бар облигациялар (1-облигациялық бағдарламаның 2-ші шығарылымы)	27 қазан 2021 жыл	27 қазан 2031 жыл	7.10%	5,000,000	5,000,000	4,248,919	3,909,282
	21 қазан 2015 жыл	21 сәуір 2026 жыл	10.07%	2,300,000	2,300,000	2,402,938	2,345,035
	12 қыркүйек 2015 жыл	12 қыркүйек 2024 жыл	8.50%	—	3,950,000	—	3,965,897
Тұрақты кірісті облигациялар Шығарылған бағалы қағаздар				801,326,799	365,743,219	837,784,874	380,425,744

2024 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай ішінде Топ жалпы номиналды сомасы 439,533,580 мың теңге болатын облигацияларды шығарды (аудиттелмеген):

- купондық мөлшерлемесі 15.00% жылдық және 2025 жылғы 16 мамырдағы өтеу күнімен шығарылған, жалпы номиналды құны 100,000,000 мың теңге (KZ2C00011302) қамтамасыз етілмеген облигациялар. Облигациялар шығарудан түсетін қаражат агроөнеркәсіптік кешен субъектілерін көктемгі егіс және егін жинау жұмыстарын жүргізу үшін қаржыландыруға бағытталды;
- купондық мөлшерлемесі 15.00% жылдық және өтеу күні 2029 жылдың 23 мамырында шығарылған, жалпы номиналды құны 50,000,000 мың теңге (KZ2C00011302) қамтамасыз етілмеген облигациялар. Облигациялар шығарудан түсетін қаражат агроөнеркәсіптік кешен субъектілерін көктемгі егіс және егін жинау жұмыстарын жүргізу үшін қаржыландыруға бағытталды;
- купондық мөлшерлемесі 13.96% жылдық және 2025 жылдың 21 маусымына дейін айналысқа шығарылған, жалпы номиналды құны 50,000,000 мың теңге (KZ2C000011344) қамтамасыз етілмеген облигациялар. Облигациялар шығарудан түсетін қаражат агроөнеркәсіптік кешен субъектілерін көктемгі егіс және егін жинау жұмыстарын жүргізу үшін қаржыландыруға бағытталды;
- купондық мөлшерлемесі 15.00% жылдық және өтеу күні 2025 жылдың 21 маусымында шығарылған, жалпы номиналды құны 29,533,580 мың теңге (KZ2C00011435) қамтамасыз етілмеген облигациялар. Облигациялар шығарудан түсетін қаражат агроөнеркәсіптік кешен субъектілерін көктемгі егіс және егін жинау жұмыстарын жүргізу үшін қаржыландыруға бағытталды;
- купондық мөлшерлемесі 15.00% жылдық және өтеу күні 2025 жылдың 10 қыркүйегінде шығарылған, жалпы номиналды құны 35,000,000 мың теңге (KZ2C00011823) қамтамасыз етілмеген облигациялар. Облигациялар шығарудан түскен қаражат агроөнеркәсіптік кешен субъектілерін көктемгі егіс және егін жинау жұмыстарын жүргізу үшін қаржыландыруға бағытталды;
- купондық облигациялар номиналды құны 15,000,000 мың теңге, купондық мөлшерлемесі жылдық 15.75% және өтеу мерзімі 2028 жылдың 30 қаңтарына дейін. Одан әрі лизингке ауыл шаруашылығы техникасын сатып алуды қаржыландыру үшін борыштық бағалы қағаздар шығарылды;
- купондық облигациялар номиналды құны 10,000,000 мың теңге, купондық мөлшерлемесі жылдық 15.75% және өтеу мерзімі 2028 жылдың 30 қаңтарына дейін. Борыштық бағалы қағаздар жалпы корпоративтік максаттар үшін шығарылды;
- купондық облигациялар номиналды құны 50,000,000 мың теңге, купондық мөлшерлемесі жылдық 13.96% және өтеу күні 2029 жылдың 23 мамыры. Одан әрі лизингке ауыл шаруашылығы техникасын сатып алуды

**ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП**

қаржыландыру үшін борыштық бағалы қағаздар шығарылды;

- купондық облигациялар номиналды құны 100,000,000 мың теңге, купондық мөлшерлемесі жылдық 15.75% және өтеу күні 2031 жылдың 22 шілдесі. Борыштық бағалы қағаздар лизингке ауыл шаруашылығы техникасын, оның ішінде ауыл шаруашылығы және балық шаруашылығы өнімдерін тасымалдауға, отандық өндіріске және/немесе құрастыруға арналған мамандандырылған ауыл шаруашылығы техникасы мен көлік құралдарын сатып алуға шығарылды.

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2019 жылғы 24 желтоқсандағы № 457 бұйрығымен бекітілген Облигациялар бойынша купондық сыйақыны субсидиялау қағидаларына сәйкес жоғарыда аталған екі облигация шығарылымы бойынша купондық сыйақы резервтерден 100 % субсидияланады. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2024 жылғы 11 мамырдағы № 363 қаулысына сәйкес. Бұл ретте субсидиялар белгілі бір шарттарды сақтай отырып беріледі, атап айтқанда, Қоғам қарыз алушыларға несиелік шарттар жасасу арқылы шығарылған облигациялар арқылы қаржыландыру үшін жеңілдікті пайыздық мөлшерлемен несиені береді. Бұл ретте аталған облигациялар есебінен 2024 жылғы 1 қаңтардан бастап жасалған несиелік шарттар бойынша көктемгі егіс және егін жинау жұмыстарына бұрын берілген несиені қаражатын ауыстыруға болады. Шығарылған облигациялар арқылы қаржыландыру үшін жеңілдікті сыйақы мөлшерлемесі Несиелік серіктестіктерді, екінші деңгейдегі банктерді, әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорацияларды, өңірлік инвестициялық орталықтарды және микроқаржы ұйымдарын және түпкілікті қарыз алушыларды қоспағанда, қарыз алушылар үшін – жылдық 5.00%-дан аспайды, Несиелік серіктестіктер, екінші деңгейдегі банктер, әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациялар, өңірлік инвестициялық орталықтар және микроқаржы ұйымдары деңгейінде – жылдық 3.00%-дан аспайды.

2024 жылғы 24 маусымда облигациялардың айналыс мерзімінің аяқталуына байланысты Топ 4,117,875 мың теңге сомасына KZ2C00003267 (KAFIb4) облигацияларын, оның ішінде номиналды құны 3,950,000 мың теңге және 167,875 мың теңге купондық сыйақыны өтеді.

2023 жылдың 12 шілдесінде Топ өтеу күні 2030 жылдың 12 шілдесінде номиналды құны 20,000,000 мың теңге болатын купондық облигацияларды шығарды. Борыштық бағалы қағаздар кейіннен лизингтік қаржыландыруды қамтамасыз ету үшін шығарылды.

Айналым мерзімінің аяқталуына байланысты Топ номиналды құны 16,952,250 мың теңге KZ2C00002749 (KAFIb3) облигацияларын (аудиттелмеген) және номиналды мөлшерлемесі 8.0% жылдық купонды, сондай-ақ номиналды құны 10,000,000 мың теңге коммерциялық облигацияларды (KZ2C00002731) және номиналды мөлшерлемесі 8.5% жылдық купонды өтеуді жүзеге асырды.

Қаржыландыруға қажеттілікті жабу үшін 2023 жылғы 16 маусымда нарықтық инвесторлардың кең ауқымы арасында номиналды құны 9,832,756 мың теңге (аудиттелмеген) KZ2C00008514 (KAFIb12) облигацияларын қосымша орналастыру бойынша жұмыс жүргізілді.

2024 жылғы 30 қыркүйектегі және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша шектеу шарттарын орындау жөніндегі талаптарды сақтайды.

12. Мемлекеттік субсидиялар

	30 қыркүйек 2024 (аудиттелмеген)	2023 жылдың 31 желтоқсан
Агробизнесі дамыту бағдарламасы шеңберінде Қазақстан Республикасының Үкіметінен мемлекеттік және бюджеттік ұйымдардан және Акционерден қарыз түрінде алынған мемлекеттік субсидиялар	68,177,803	63,147,121
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша мемлекеттік субсидиялар	12,775,000	-
Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінен қарыз алушыларға берілген несиелер бойынша негізгі борыш пен сыйақыны ішінара субсидиялауға алынған мемлекеттік субсидиялар	3,554,775	3,105,769
Мемлекеттік субсидиялар	84,507,578	66,252,890

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ
ЕСЕПТІЛІКKE TAҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР****2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айлық кезеңде***Үкіметтен алынған мемлекеттік субсидиялар*

Топ мемлекеттік субсидиялар ретінде мемлекеттік және бюджеттік ұйымдардан тартылған қарыздар бойынша төмен пайыздық мөлшерлеме арқылы берілген пайдалар сомасын көрсетті.

	<i>Аудиттелмеген 30 қыркүйекте аяқталатын тоғыз ай</i>	
	<i>2024</i>	<i>2023</i>
1 қаңтардағы жағдай бойынша	63,147,121	61,649,385
Қазақстан Республикасының Үкіметінен жергілікті атқарушы органдардан қарыз түрінде алынған мемлекеттік субсидиялар	203,740	457,854
Қазақстан Республикасының Үкіметінен Қаржы министрлігінен қарыз түрінде алынған мемлекеттік субсидиялар (10-ескертпе)	19,955,981	27,620,548
Ауыл шаруашылығы министрлігінен облигациялар шығарудан алынған мемлекеттік субсидиялар	47,448,311	—
Шарттарды өзгерту түріндегі «Индустриялық даму қоры» АҚ несиелері бойынша мемлекеттік субсидиялар (9-ескертпе)	(2,074,623)	—
«Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы» (бұдан әрі – «Іскер») шеңберінде қарыз алушыларға несиелер беру үшін мемлекеттік субсидияларды пайдалану (6-ескертпе)	(840,154)	(3,210,761)
«Кең-Дала» мемлекеттік бағдарламасы бойынша банктерге несие беру үшін мемлекеттік субсидияларды пайдалану (5-ескертпе)	(4,630,496)	(6,765,769)
«Кең-Дала» мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде қарыз алушы клиенттерге несие беру үшін мемлекеттік субсидияларды пайдалану (6-ескертпе) (өтеу бөлігі)	(11,252,493)	(9,475,970)
Холдингтен алынған қарыздар бойынша қарыз алушы клиенттерге несие беру үшін мемлекеттік субсидияларды пайдалану (6-ескертпе)	(718)	(1,814,315)
«Агробизнес» мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде қарыз алушы клиенттерге несиелер беру үшін мемлекеттік субсидияларды пайдалану (6-ескертпе)	(203,201)	—
«Жұмыспен қамтудың жол картасы 2020-2021» және «Еңбек» мемлекеттік бағдарламаларын іске асыру шеңберінде қарыз алушы клиенттерге несиелер беру үшін мемлекеттік субсидияларды пайдалану (6-ескертпе)	(1,906,306)	(1,574,528)
«Кең-Дала 2» бағдарламасы бойынша банктерге несие беру үшін мемлекеттік субсидияларды пайдалану (5-ескертпе)	(2,043,414)	—
«Кең-Дала 2» бағдарламасы бойынша қарыз алушы клиенттерге несие беру үшін мемлекеттік субсидияларды пайдалану (6-ескертпе)	(14,461,102)	—
Бір кезеңдегі амортизация	(12,389,843)	(14,136,510)
30 қыркүйектегі жағдай бойынша (аудиттелмеген)	80,952,803	52,749,934

Қазақстан Республикасы Үкіметінен Қаржы министрлігінен несие түрінде алынған мемлекеттік субсидиялар

Мемлекеттік субсидиялар бойынша міндеттемені бастапқы танығаннан кейін Топ мемлекеттік бағдарламалардың талаптары орындалғаннан кейін қарыз алушыларға ұсынылған жеңілдік шарттары бойынша берешек сомасына сәйкес соманы пайда немесе шығында мойындады (5, 6-ескертпелер). Топ несиелер бойынша төмен пайыздық мөлшерлемелер арқылы түпкілікті қарыз алушыларға сыйақыларды бөлуге міндетті.

2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай ішінде пайда немесе шығынға аударылған мемлекеттік субсидиялар (16-ескертпе) 47,727,727 мың теңгені құрады және «басқа шығыстарға» қосылды. (2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай ішінде: 36,748,373 мың теңге).

2024 жылдың қаңтарында Топ несиелік келісімнің мерзімін қысқарту туралы қосымша келісім жасады, сондықтан мемлекеттік субсидия көлемі 2,074,623 мың теңгеге (аудиттелмеген) азайды.

**ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП***Ауыл шаруашылығы министрлігінен алынған мемлекеттік субсидиялар*

	<i>Аудиттелмеген</i>	
	<i>30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай</i>	
	<i>2024</i>	<i>2023</i>
1 қаңтардағы жағдай бойынша	3,105,769	3,173,708
Кезең үшін алынған	16,748,020	11,552,339
Қолжетімділік мерзімінің аяқталуына байланысты қайтарылды	(6,133,900)	(2,948,129)
Арнайы шарттарды орындаған нақты қарыз алушыларға қаражат аудару арқылы пайдалану	(10,165,114)	(8,156,651)
30 қыркүйектегі жағдай бойынша (аудиттелмеген)	3,554,775	3,621,267

Ауыл шаруашылығы министрлігінен алынған мемлекеттік субсидиялар инвестициялық жобаларға және жаңа немесе бұрын пайдаланылмаған техника мен құрал-жабдықтарды сатып алуға несие алған қарыз алушылардың негізгі борышы мен сыйақысын ішінара өтеуге жұмсалады. Бұл субсидияларды алу үшін қарыз алушылар белгілі бір шарттарды орындауы керек.

13. Басқа міндеттемелер

Басқа қаржылық емес міндеттемелерге келесі баптар кіреді:

	<i>2024 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)</i>	<i>2023 жылдың 31 желтоқсан</i>
Алынған аванстар	4,897,602	5,013,679
Кейінге қалдырылған кіріс	5,652,276	1,521,644
Төлеуге жататын басқа да салықтар	145,487	304,007
Басқа	378,904	623,664
Басқа қаржылық емес міндеттемелер	11,074,269	7,462,994

Басқа қаржылық міндеттемелерге келесі позициялар кіреді:

	<i>30 қыркүйек 2024 (аудиттелмеген)</i>	<i>2023 жылдың 31 желтоқсан</i>
Жеткізушілерге кредиторлық берешек	11,713,825	5,793,364
Шартты міндеттемелер бойынша КНЗ резерві (18-ескертпе)	1,956,723	2,149,547
Жастарға шағын несие	691,862	3,502,034
Кредиторлық қарыз	750,698	594,633
Ауылдық ипотека	70,279	196,501
Тапсырма шарты бойынша қарыз	20,385	20,385
БҰҰ-дан алынған несиелер	-	6,883
Басқа қаржылық міндеттемелер	15,203,772	12,263,347
Басқа міндеттемелердің жалпы сомасы	26,278,041	19,726,341

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ
ЕСЕПТІЛІКKE ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР****2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айлық кезеңде**

2024 жылғы 30 қыркүйектегі (аудиттелмеген) және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Жеткізушілерге кредиторлық берешек Топтың келесі Қаржы жалгерлігіне арналған мүлік үшін жеткізушілер алдындағы берешегін қамтиды, ол келесілермен көрсетіледі:

	2024 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)	2023 жылдың 31 желтоқсан
Ауыл шаруашылығы техникасы	9,276,438	3,295,074
Жабдық	2,097,761	1,674,452
Мал	816	761
Басқа	338,810	823,077
Жеткізушілер алдындағы кредиторлық берешек	11,713,825	5,793,364

14. Меншікті капитал*Акционерлік капитал*

2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша Қоғамның атаулы және шығарылған жай акцияларының саны 427,059,079 дананы құрайды, оларды Жалғыз акционер толығымен төледі (2023 жылғы 31 желтоқсан: 427,059,079).

Резервтік капитал

2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз ай ішінде Топ резервтік капиталды көбейтті 8,864,130 мың теңге (2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз айға: 5,858,144 мың теңге). Топ саясатына сәйкес резервтік капитал жалпы тәуекелдерді, оның ішінде болашақ шығындарды және басқа да күтпеген тәуекелдер мен жағдайларды жабу үшін қалыптастырылады. Резервтік капитал Акционердің шешімі бойынша бөлуге жатады.

Дивидендтер

2024 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай ішінде Жалғыз акционердің 2024 жылғы 30 мамырдағы шешіміне сәйкес Топ 2024 жылдың 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін 20,691,012 мың теңге немесе бір жай акцияға 48.45 теңге мөлшерінде дивидендтер жариялады. 2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша дивидендтер толығымен өтелді.

2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай ішінде Жалғыз акционердің 2023 жылғы 31 мамырдағы шешіміне сәйкес Топ 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін 13,677,185 мың теңге немесе бір жай акцияға 33.60 теңге мөлшерінде дивидендтер жариялады. 2023 жылдың 31 желтоқсандағы жағдай бойынша дивидендтер толығымен төленді.

Төменде Қазақстан қор биржасының әдістемесі бойынша есептелген бір жай акцияның баланстық құны берілген:

	2024 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)	2023 жылдың 31 желтоқсан
Активтер	2,061,194,016	1,412,101,316
Материалдық емес активтерді шегергенде	(829,734)	(874,935)
Міндеттемелерді шегергенде	(1,549,147,400)	(961,252,774)
Таза активтер	511,216,882	449,973,607
Жай акциялардың саны, дана	427,059,079	427,059,079
Бір жай акцияның баланстық құны (теңгемен)	1,197.06	1,053.66

**ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП****15. Несиелік шығындар бойынша шығыстар**

	Аудиттелмеген 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай	
	2024	2023
Клиенттерге берілген несиелер*	23,685,189	2,964,910
Басқа қаржылық активтер	(541,711)	(2,252,438)
Банктерге берілген несиелер	(159,513)	(101,066)
Қаржы жалгерлігі (7-ескертпе)	(19,174,697)	(1,645,436)
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	(3,346)	2,412
Инвестициялық бағалы қағаздар	601	3,908
Несиелік сипаттағы шартты міндеттемелер (18-ескертпе)	192,823	(505,696)
Несиелік шығындар бойынша шығыстар *	3,999,346	(1,533,406)

* 2024 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз айдағы Несиелік шығындар бойынша шығыстардың шамасы жалпы сомасы 3,333,919 мың теңгені тануды тоқтатуға алып келмейтін түрлендіруден болған шығындар шамасына пайда немесе шығын туралы шоғырландырылмаған аралық қысқартылған есепте көрсетілген Несиелік шығындар бойынша шығыстардың жалпы сомасынан ерекшеленеді (аудиттелмеген) (2023 жылғы 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз айда: 2,909,130 мың теңгеге).

16. Өзге де (шығыстар)/кірістер, нетто

	Аудиттелмеген 30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай	
	2024	2023
Мемлекеттік субсидияларды пайдаланудан түскен басқа да кірістер (12-ескертпе)	35,337,884	22,841,343
Мемлекеттік гранттың амортизациясы (12-ескертпе)	12,389,843	14,136,510
«Кен-Дала» бағдарламасы бойынша банктерге берілген қарыздарды бастапқы тану кезіндегі шығын (5-ескертпе)	(4,630,496)	(6,765,769)
«Кен-Дала» бағдарламасы бойынша клиенттерге берілген қарыздарды бастапқы тану кезіндегі шығын (6-ескертпе)	(11,252,493)	(9,475,970)
«Іскер» бағдарламасы бойынша клиенттерге берілген қарыздарды бастапқы тану кезіндегі шығын (6-ескертпе)	(840,154)	(3,210,761)
Холдингтен алынған қарыздың бөлігі ретінде клиенттерге берілген қарыздарды бастапқы тану кезіндегі шығын (6-ескертпе)	(718)	(1,814,315)
Агробизнес бағдарламасы бойынша клиенттерге берілген несиелерді бастапқы тану кезіндегі шығын (облигацияланған)	(203,201)	–
«Жұмыспен қамту 2020-2021 жол картасы» және «Еңбек» бағдарламасы шеңберінде клиенттерге берілген несиелерді бастапқы тану кезіндегі шығын (6-ескертпе)	(1,906,306)	(1,574,528)
«Кең-Дала 2» бағдарламасы бойынша банктерге берілген несиелерді бастапқы тану кезіндегі шығын (5-ескертпе)	(2,043,414)	–
«Кең-Дала 2» бағдарламасы бойынша клиенттерге берілген қарыздарды бастапқы тану кезіндегі шығын (6-ескертпе)	(14,461,102)	–
Клиенттерге берілген басқа қарыздарды бастапқы тану кезіндегі шығын (6-ескертпе)	(4,417,041)	(5,039,921)
Ауылдық ипотека және жастарға арналған шағын несие үшін агенттік комиссиялар	412,845	609,971
Өзге (шығыстар)/кіріс	1,480,632	(2,363,958)
Өзге де (шығыстар)/кірістер, нетто	9,866,279	7,342,602

Мемлекеттік субсидияларды пайдаланудан түскен басқа да кірістер тиісті мемлекеттік бағдарламалардың шарттарын орындау нәтижелері бойынша кіріс деп танылды (12-ескертпе).

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ
ЕСЕПТІЛІКKE TAҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР****2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айлық кезеңде****17. Корпоративтік табыс салығы**

Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар келесі позициялардан тұрады:

	<i>Аудиттелмеген</i>	
	<i>30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай 2024</i>	<i>30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай 2023</i>
Ағымдағы корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	(9,296,966)	(2,353,287)
Кейінге қалдырылған корпоративтік табыс салығы бойынша жинақ/(шығын) – уақытша айырмашылықтарды жасау және жою	3,411,304	(1,848,175)
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	(5,885,662)	(4,201,462)
Пайда немесе шығында танылған кейінге қалдырылған табыс салығы	3,411,304	(1,848,175)
Кейінге қалдырылған корпоративтік табыс салығы бойынша үнемдеу (шығын) – уақытша айырмашылықтардың пайда болуы және азаюы	3,411,304	(1,848,175)

18. Келісімшарттық және шартты міндеттемелер**Салық салу**

Қазақстанның коммерциялық және, атап айтқанда, салық заңнамасында кейбір жағдайларда түсіндірілуі әртүрлі болуы мүмкін ережелер бар, заңнамаға жанама ретроспективті әсер ететін өзгерістер енгізуге болады; Сонымен қатар, Топ басшылығының заңнаманы түсінуі салық органдарының түсінігінен өзгеше болуы мүмкін және осының салдарынан Топ операцияларын салық органдары басқаша бағалауы мүмкін, бұл қосымша салықтарды, өсімпұлдарды және пайыздарды есептеуге әкелуі мүмкін. Топ басшылығы барлық қажетті салықтық есептеулер жүргізілді және тиісінше есептілікте қандай да бір резервтер есептелмеген деп санайды. Салық органдары соңғы 5 (бес) жылдағы салық салу жөніндегі деректерге тексеру жүргізе алады. Топ басшылығы 2024 жылғы 30 қыркүйектегі және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша оның заңнаманы түсіндіруі тиісті және Топтың салық, валюта және кеден заңнамасын сақтау жөніндегі ұстанымдары расталады деп санайды.

Құқықтық мәселелер

Әдеттегі қызмет барысында Топ сот талаптары мен наразылықтарының объектісі. Басшылықтың пікірінше, осындай талап қоюлар немесе наразылықтар нәтижесінде туындайтын ықтимал міндеттемелер (олар болған кезде) болашақта Топтың қаржылық жағдайына немесе қызметінің нәтижелеріне елеулі теріс әсер етпейді.

Басшылықта қандай да бір елеулі нақты немесе аяқталмаған сот талқылаулары туралы, сондай-ақ Топқа қарсы қойылуы мүмкін әлеуетті талап қоюлар туралы ақпарат жоқ.

Несиеге байланысты міндеттемелер

Топтың шарттық және шартты міндеттемелері мынадай позицияларды қамтиды:

	<i>30 қыркүйек 2024 (аудиттелмеген)</i>	<i>31 желтоқсан 2023</i>
Несиеге байланысты міндеттемелер		
Несие бойынша міндеттемелер	169,884,808	156,028,243
Қаржылық лизингті қамтамасыз ету бойынша міндеттемелер	5,604,591	14,621,791
Күтілетін несиелік шығындарды өтеу	(1,956,723)	(2,149,547)
	173,532,676	168,500,487
Операциялық жалдау шарттары бойынша міндеттемелер		
1 жылға дейін	71,024	51,919
Келісімшарттық және шартты міндеттемелер	173,603,700	168,552,406

Несиеге байланысты міндеттемелер

Жоғарыда сипатталған жалпы өтелмеген шарттық міндеттемелер міндетті түрде болашақтағы ақшалай қаражат талаптарын білдірмейді, өйткені бұл шартты қарыз міндеттемелерінің мерзімі аяқталуы немесе орындалмай аяқталуы мүмкін.

**ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП**

Несие бойынша міндеттеме келісімдері Топ үшін қолайсыз жағдайлар туындағанда, сондай-ақ несиелеуге ресурстар болмаған жағдайда Топтың келісімнен біржақты шығу құқығын көздейді.

Төменде КНЗ бойынша резервтердегі өзгерістердің талдауы берілген:

<i>Несие бойынша міндеттемелер</i>	<i>Аудиттелмеген</i>	
	<i>30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай</i>	
	<i>2024</i>	<i>2023</i>
	<i>1-кезең</i>	<i>1-кезең</i>
1 қаңтардағы жағдай бойынша	2,149,547	855,497
Кезеңдегі КНЗ өзгеруі	(192,824)	505,696
30 қыркүйек	1,956,723	1,361,193

19. Қаржы құралдарының әділ құны

Қаржылық есептілікте әділ құны өлшенетін немесе ашылған барлық активтер мен міндеттемелер тұтастай әділ құнды бағалау үшін маңызды болып табылатын ең төменгі деңгейдегі деректер негізінде төменде сипатталған әділ құн иерархиясында жіктеледі:

- 1-деңгей: Белсенді нарықтардағы бірдей активтер мен міндеттемелерге белгіленген (түзетілмеген) бағалар.
- 2-деңгей: жалпы бағалау үшін маңызды болып табылатын төменгі деңгейдегі бастапқы деректер тікелей немесе жанама түрде бақыланатын бағалау әдістері.
- 3-деңгей: Бүкіл бағалау үшін маңызды болып табылатын ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректер бақыланатын нарық деректеріне негізделмейтін бағалау әдістері.

Келесі кестеде әділ құн иерархиясының деңгейі бойынша әділ құны ашылатын қаржы құралдарының талдауы берілген:

		Әділ құнның көмегімен бағалау			
		Бастапқы деректер	Бастапқы деректер	Бастапқы деректер	
Бағалау күні		1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	Жиыны
2024 жылғы 30 қыркүйек (Аудиттелмеген)					
Әділ құны ашылатын активтер					
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	2024 жылғы 30 қыркүйек	–	418,300,670	–	418,300,670
Банктердегі қаражаттар	2024 жылғы 30 қыркүйек	–	76,976,307	–	76,976,307
Клиенттерге берілген несиелер	2024 жылғы 30 қыркүйек	–	620,206,210	146,703,594	836,909,804
Қаржы жалгерлігі бойынша дебиторлық берешек	2024 жылғы 30 қыркүйек	–	402,117,445	110,240,761	512,358,206
Басқа қаржылық активтер	2024 жылғы 30 қыркүйек	–	11,612,913	–	11,612,913
Әділ құны ашылатын міндеттемелер					
Акционер алдындағы берешек	2024 жылғы 30 қыркүйек	–	82,328,006	–	82,328,006
Несие мекемелерінің қаражаттары	2024 жылғы 30 қыркүйек	–	97,938,271	–	97,938,271
Қазақстан Республикасы Үкіметі алдындағы берешек	2024 жылғы 30 қыркүйек	–	216,197,488	–	216,197,488

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ
ЕСЕПТІЛІКKE ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР****2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айлық кезеңде**

Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдар алдындағы берешек	2024 жылғы 30 қыркүйек	–	161,365,817	–	161,365,817
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	2024 жылғы 30 қыркүйек	–	836,245,994	–	836,245,994
Басқа қаржылық міндеттемелер	2024 жылғы 30 қыркүйек	–	15,203,772	–	15,203,772

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

Әділ құны ашылатын активтер	2023 жылдың 31 желтоқсан	–	168,988,929	–	168,988,929
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	2023 жылдың 31 желтоқсан	–	28,863,808	–	28,863,808
Банктерге берілген несиелер	2023 жылдың 31 желтоқсан	–	528,549,102	120,248,487	648,797,589
Клиенттерге берілген несиелер	2023 жылдың 31 желтоқсан	–	359,383,121	57,202,502	416,585,623
Қаржы жалгерлігі бойынша дебиторлық берешек	2023 жылдың 31 желтоқсан	–	6,083,601	–	6,083,601
Басқа қаржылық активтер	2023 жылдың 31 желтоқсан	–	76,479,119	–	76,479,119
Әділ құны ашылатын міндеттемелер	2023 жылдың 31 желтоқсан	–	114,533,682	–	114,533,682
Акционер алдындағы берешек	2023 жылдың 31 желтоқсан	–	170,268,015	–	170,268,015
Несие мекемелерінің қаражаттары	2023 жылдың 31 желтоқсан	–	78,590,490	–	78,590,490
Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдар алдындағы берешек	2023 жылдың 31 желтоқсан	–	354,765,508	–	354,765,508
Қазақстан Республикасы Үкіметі алдындағы берешек	2023 жылдың 31 желтоқсан	–	5,793,364	–	5,793,364
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	2023 жылдың 31 желтоқсан	–	6,469,983	–	6,469,983
Кредиторлық қарыз	2023 жылдың 31 желтоқсан	–	–	–	–
Басқа қаржылық міндеттемелер	2023 жылдың 31 желтоқсан	–	–	–	–

Қаржы жағдайы туралы аралық шоғырландырылған қысқартылған есепте әділ құны бойынша бағаланбаған қаржы құралдары

Қаржылық есепте көрсетілген Топтың қаржылық құралдарының баланстық және әділ құнын салыстыру төменде келтірілген. Кесте қаржылық емес активтер мен қаржылық емес міндеттемелердің әділ құнын көрсетпейді.

2024 жылғы 30 қыркүйек (аудиттелмеген)

	Баланстық құны	Әділ құн	танылмаған найда/ (шығын)
Қаржылық активтер			
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	418,300,670	418,300,670	–
Банктердегі қаражаттар	85,429,299	76,976,307	(8,452,992)
Клиенттерге берілген несиелер	948,830,372	836,909,804	(111,920,568)
Қаржы жалгерлігі бойынша дебиторлық берешек	548,240,864	512,358,206	(35,882,658)
Басқа қаржылық активтер	11,612,913	11,612,913	–
Қаржылық міндеттемелер			
Акционер алдындағы берешек	96,189,045	82,328,006	13,861,039
Несие мекемелерінің қаражаттары	97,738,148	97,938,271	(200,123)

**ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП**Қазақстан Республикасы Үкіметі алдындағы
берешек

Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдар алдындағы

берешек

Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар

Басқа қаржылық міндеттемелер

**Іске асырылмаған әділ құндағы жалпы
танылмаған өзгеріс**

169,962,788

161,365,817

8,596,971

837,784,874

836,245,994

1,538,880

15,203,772

15,203,772

—

(132,217,973)*2023 жылдың 31 желтоқсан***Қаржылық активтер**

Ақша қаражаттары және олардың баламалары

Банктерге берілген несиелер

Клиенттерге берілген несиелер

Қаржы жалгерлігі бойынша дебиторлық берешек

Басқа қаржылық активтер

168,988,929

168,988,929

—

29,575,908

28,863,808

(712,100)

718,043,963

648,797,589

(69,246,374)

457,464,211

416,585,623

(40,878,588)

6,083,601

6,083,601

—

Қаржылық міндеттемелер

Акционер алдындағы берешек

Несие мекемелерінің қаражаттары

Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдар алдындағы

берешек

Қазақстан Республикасы Үкіметі алдындағы

берешек

Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар

Кредиторлық қарыз

Басқа қаржылық міндеттемелер

93,516,543

76,479,119

17,037,424

114,583,545

114,533,682

49,863

188,524,346

170,268,015

18,256,331

77,340,798

78,590,490

(1,249,692)

380,425,744

354,765,508

25,660,236

5,793,364

5,793,364

—

6,469,983

6,469,983

—

**Іске асырылмаған әділ құндағы жалпы
танылмаған өзгеріс****(51,082,900)**

Төменде осы шоғырландырылған аралық қысқартылған қаржылық есептілікте әділ құны бойынша ескерілмейтін қаржы құралдарының әділ құнын анықтау үшін қолданылатын әдістер мен жорамалдар сипатталған.

Әділ құны ағымдағы құнына жуықтайтын активтер

Өтімді немесе өтеу мерзімі қысқа (үш айдан аз) қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелері үшін олардың баланстық құны олардың әділ құнына жуықтап есептеледі. Бұл болжам сондай-ақ өтеу мерзімі белгіленбеген талап етуге дейінгі депозиттер мен жинақ шоттарына да қолданылады.

Тұрақты мөлшерлемесі бар және құбылмалы мөлшерлемесі бар қаржы құралдары

Листингтік борыштық құралдар үшін әділ құн белгіленген нарықтық бағаларға негізделеді. Котировкаланбаған борыштық құралдар үшін шарттары мен несиелік тәуекелі ұқсас борыштық құралдар үшін өтеуге дейін қалған уақытты ескере отырып, ағымдағы пайыздық мөлшерлеме бойынша дисконтталған ақша ағынының үлгісі қолданылады.

Клиенттерге берілген несиелер бойынша болашақ ақша ағындары Қазақстан Ұлттық Банкі жариялаған статистикалық мәліметтер негізінде өтеу мерзімі ұқсас қаржы құралдарының орташа нарықтық мөлшерлемесін пайдалана отырып дисконтталған. Бұл тәсіл клиенттерге берілген несиелердің әділ құнын бағалау үшін қолданылды. Банктерге берілген несиелер үшін болашақ ақша ағындары Қазақстан қор биржасының кірістілік қисығы сияқты барлық бақыланатын мәліметтерді пайдалана отырып, капиталды құру үлгісін пайдалана отырып есептелген нарықтық мөлшерлеме бойынша дисконтталған. 2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша орташа нарықтық мөлшерлеме жылдық 17.20%-дан 21.60%-ға дейін (аудиттелмеген) ауытқиды (2023 жылғы 31 желтоқсан – 19.70%-дан жылдық 23.20%-ға дейін).

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ
ЕСЕПТІЛІККЕ ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР****2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айлық кезеңде**

Әділ құны қаржылық есептілікте ашылатын міндеттемелер бойынша болашақ ақша ағындары Қазақстан кор биржасы кірістілігінің қисығы және Bloomberg жариялайтын өтеу мерзіміне түзетілген Топтың рейтингі үшін Несиелік спрэд сияқты барлық бақыланатын бастапқы деректерді пайдалана отырып капиталды өсіру моделін пайдалана отырып есептелген нарықтық мөлшерлеме бойынша дисконтталады. 2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша тартылған қарыздардың әділ құнын бағалау үшін пайдаланылатын нарықтық мөлшерлеме жылдық 12.89% - 14.10% (аудиттелмеген) болды (2023 жылғы 31 желтоқсанда: жылдық 14.74% - 18.25%). Болашақ ақша ағындары негізгі борышқа қолданылатын шарт бойынша пайыздық мөлшерлеме бойынша есептелген негізгі борыш пен пайыздарды өтеуді қамтиды.

20. Тәуекелдерді басқару

Тәуекелдерді басқару Топтың операциялық қызметінің маңызды элементі. Нарықтық тәуекел, несиелік тәуекел және өтімділік тәуекелі Топ өз қызметі барысында кездесетін негізгі тәуекелдер болады. 2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша 5,6,7 және 10,11 ескертпелерде сипатталған операцияларды қоспағанда, 2023 жылғы 31 желтоқсаннан бастап өтімділік тәуекелінде елеулі өзгерістер болған жоқ.

Валюталық тәуекел - бұл қаржы құралының құны валюталық бағамдардағы өзгерістердің салдарынан ауытқу тәуекелі. Басқарма ҚРҰБ ұсынымдарын негізге ала отырып, шетел валютасындағы позициялар бойынша лимиттерді белгіледі. Позициялар күн сайын бақыланады.

Төмендегі кестеде 2024 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша Топтың саудалық емес ақшалай активтер мен міндеттемелер және болжамды ақша ағындары бойынша елеулі позициялары бар валюталар көрсетілген. Жүргізілген талдау теңгеге қатысты айырбастау бағамдарының ықтимал өзгеруінің пайда немесе шығын туралы есептегі әсерін есептеуден тұрады (әділ құны саудалық емес ақшалай активтер мен міндеттемелердің болуына байланысты, олардың өзгеруіне сезімтал. айырбас бағамы). Меншікті капиталға әсер пайда немесе шығын туралы есептегі әсерден еш айырмашылығы жоқ. Барлық басқа параметрлер тұрақты деп қабылданады. Кестедегі теріс сомалар пайда немесе шығын немесе меншікті капитал туралы есептің ықтимал таза төмендеуін, ал оң сомалар әлеуетті таза өсуді көрсетеді.

<i>Валюта</i>	<i>Валюта бағамының өзгеруі % 30 қыркүйек 2024 жс</i>	<i>Аудиттелмеген Салық салуға дейінгі пайдаға әсері</i>		<i>Валюта бағамының өзгеруі %</i>		<i>Салық салуға дейінгі пайдаға әсері</i>	
		<i>2024 жылғы 30 қыркүйек</i>		<i>2023 жылдың 31 желтоқсан</i>		<i>2023 жылдың 31 желтоқсан</i>	
АҚШ доллары	-10%	(231,012)		-10%		(148,653)	
АҚШ доллары	10%	231,012		10%		148,653	
Еуро	-20%	399,868		-20%		188,254	
Еуро	20%	(399,868)		20%		(188,254)	

Пайыздық тәуекел

Пайыздық мөлшерлеме тәуекелі пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруі болашақтағы ақша ағындарына немесе қаржы құралдарының әділ құнына әсер ету мүмкіндігінен туындайды. Топтың активтері мен міндеттемелері бойынша пайыздық мөлшерлемелер бекітілген. Есепті кезеңде Топтың пайыздық тәуекелге ұшырауында елеулі өзгерістер болған жоқ.

21. Сегменттік есептілік

Топтың қызметі жоғары дәрежеде интеграцияланған және 8 ХҚЕС Операциялық сегменттер мақсаттары үшін бір операциялық сегментті құрайды. Топтың активтері Қазақстан Республикасында шоғырланған және Топ Қазақстан Республикасында жүргізілген және оған қатысты операциялардан кіріс алады. Топ жағдайында Басқарма Төрағасы болып табылатын бас операциялық шешім қабылдаушы Топ туралы ақпаратты тек тұтастай ғана қабылдайды және қарайды.

22. Байланысты тараптармен операциялар

ХҚЕС 24 «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашу» сәйкес олардың біреуі екінші тараптың операциялық және қаржылық шешімдерін бақылауға немесе елеулі дәрежеде ықпал етуге мүмкіндігі бар тараптар байланысты болып есептеледі. Тараптар байланысты болып табыла ма деген мәселені шешу кезінде олардың тек заңдық

**ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП**

нысаны ғана емес, тараптардың өзара қарым-қатынастарының мазмұны назарға алынады. Байланысты тараптар байланысты емес тараптармен жасалуы мүмкін емес мәмілелер жасасуы мүмкін. Мұндай мәмілелердің бағалары мен шарттары байланысты емес тараптар арасындағы мәмілелердің бағаларынан және талаптарынан ерекшеленуі мүмкін. Қазақстан Республикасының Үкіметі Акционер арқылы Топтың қызметін бақылайды және оған елеулі ықпал етеді.

Есепті кезеңнің соңындағы байланысты тараптармен операциялардың сальдосы, сондай-ақ шығыстар мен кірістердің тиісті сомалары төменде көрсетілген:

	2024 жылғы 30 қыркүйек (Аудиттелмеген)				2023 жылдың 31 желтоқсан			
	Баға ұсынысы (%)		Акциянердің жалпы бақылауындағы кәсіпорындар		Баға ұсынысы (%)		Акциянердің жалпы бақылауындағы кәсіпорындар	
	Акциянер	Үкіметке қатысты ұйымдар	Үкіметке қатысты ұйымдар	Акциянер	Үкіметке қатысты ұйымдар	Үкіметке қатысты ұйымдар	Үкіметке қатысты ұйымдар	Үкіметке қатысты ұйымдар
Активтер								
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	—	—	570	10,790,410	—	—	3,821,063	81,338,875
Клиенттерге берілген несиелер	1.50	—	—	75,689,572	—	—	—	—
Ассоциацияланған компанияларға инвестициялар	—	—	—	—	—	—	—	434,037
Ағымдағы корпоративтік табыс салығы	—	—	—	134,115	—	—	—	2,270,712
Қайтарылатын қосылған құн салығы және басқа да салықтар	—	—	—	11,490,687	—	—	—	10,500,129
Басқа активтер	—	15,750,000	—	—	—	—	—	—
Міндеттемелер								
Акциянер алдындағы берешек	0.28-10.00	96,189,045	—	—	0.28-5.00	93,516,543	—	—
Қазақстан Республикасы Үкіметі алдындағы берешек	0.01	—	—	216,438,966	0.01	—	—	77,340,798
Мемлекеттік және бюджеттік ұйымдар алдындағы берешек	0.01-1.00	—	—	169,962,788	0.01-1.00	—	—	188,524,346
Несие мекемелерінің қаражаттары	0.35	—	9,380,156	—	0.35	—	6,531,319	—
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	7.10-15.00	611,251,898	5,052,778	118,013,219	7.10-15.00	151,454,662	5,199,353	120,842,471
Ағымдағы корпоративтік табыс салығы бойынша міндеттеме	—	—	—	4,513,460	—	—	—	—
үшін міндеттемелер кейінге қалдырылған корпоративтік табыс салығы	—	—	—	14,665,999	—	—	—	19,163,222
Мемлекеттік субсидиялар	—	—	—	84,507,578	—	—	—	66,252,890
Басқа міндеттемелер	—	—	—	762,141	—	—	—	5,193,372

**ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ
ЕСЕПТІЛІККЕ ТАҢДАЛҒАН ТҮСІНДІРМЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР****2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған тоғыз айлық кезеңде**

	<i>2024 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған алты ай (аудиттелмеген)</i>			<i>2023 жылдың 30 қыркүйегінде аяқталған алты ай (аудиттелмеген)</i>		
	<i>Акционердің ортақ бақылауында</i>		<i>Үкіметке қатысты ұйымдар</i>	<i>Акционердің ортақ бақылауында</i>		<i>Үкіметке қатысты ұйымдар</i>
	<i>Акционер</i>	<i>ы субъектілер</i>		<i>Акционер</i>	<i>ы субъектілер</i>	
Ақша қаражаттары мен олардың баламалары бойынша пайыздық кірістер	–	503,531	372,222	–	134,211	3,482,942
Клиенттерге берілген несиелер бойынша пайыздық кірістер	–	–	324,563	–	–	–
Алынған несиелер бойынша пайыздық шығыстар	(6,426,911)	(879,324)	(31,697,827)	(6,752,190)	(308,015)	(34,220,864)
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша пайыздық шығыстар	(32,677,291)	(448,425)	(8,842,090)	(13,694,343)	(455,612)	(6,662,054)
Несиелік шығындар бойынша шығыстар	–	227	(3,684,145)	–	(287)	1,349
Шетелдік валюталық операциялардан таза шығын	–	(29,201)	–	–	–	–
Басқа операциялық шығындар	–	(96,070)	–	–	(2,464)	–
Басқа кірістер	–	–	47,727,727	–	–	36,748,373
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	–	–	(5,885,662)	–	–	(4,201,462)

Аға басшы персоналға сыйақысы

Аға басшы персоналға сыйақы келесі позицияларды қамтиды:

	<i>30 қыркүйекте аяқталған тоғыз ай</i>	
	<i>2024</i>	<i>2023</i>
	<i>(аудиттелмеген)</i>	<i>(аудиттелмеген)</i>
Жалақы және басқа да қысқа мерзімді төлемдер	181,335	128,410
Директорлар кеңесінің мүшелеріне сыйақы	14,059	14,029
Әлеуметтік қамсыздандыруға аударымдар	20,743	13,589
Аға басшы персоналға сыйақы жиыны	216,137	156,028

23. Капиталдың жеткіліктілігі

Топ өз қызметіне тән тәуекелдерден қорғау үшін өз капиталының жеткіліктілік деңгейін белсенді түрде басқарады. Қоғамның меншікті капиталының жеткіліктілігін бақылау басқа әдістермен қатар Қазақстан Ұлттық Банкі белгілеген стандарттарды қолдану арқылы жүзеге асырылады.

2024 жылғы 30 қыркүйектегі (аудиттелмеген) және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания барлық сыртқы капитал талаптарын толықтай орындады.

Компания үшін капиталды басқарудың негізгі мақсаты сыртқы капиталға қойылатын талаптардың сақталуын қамтамасыз ету және акционерлердің жұмыс істеуі және максималды құнын арттыру үшін қажетті жоғары Несиелік рейтинг пен капиталдың жеткіліктілігі стандарттарын қолдау.

Топ өз капиталының құрылымын басқарады және оны экономикалық жағдайдағы өзгерістер мен оның қызметінің тәуекелдік сипаттамаларына қарай түзетеді.

**ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН АРАЛЫҚ
ҚЫСҚАРТЫЛҒАН ЕСЕП**

ҚРҰБ банк қызметінің жекелеген түрлерімен айналысатын ұйымдардан 1-деңгейдегі капиталдың жеткіліктілік коэффициентін (k1) активтердің кемінде 6% -ы мөлшерінде; тәуекелді ескере отырып мөлшерленген активтер мен шартты және ықтимал міндеттемелердің кемінде 6% -ы мөлшерінде капитал жеткіліктілігінің коэффициенті (k1-2); және капитал жеткіліктілігінің жалпы коэффициенті (k1-3) тәуекел мен операциялық тәуекелді ескере отырып мөлшерленген активтер мен шартты және ықтимал міндеттемелердің кемінде 12% -ы мөлшерінде қолдауды талап етеді.

2024 жылғы 30 қыркүйектегі және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қазақстан Ұлттық Банкінің талаптарына сәйкес есептелген Қоғамның меншікті капиталының жеткіліктілік коэффициенттері төмендегідей болды:

	30 қыркүйек 2024 (аудиттелмеген)	31 желтоқсан 2023
1 деңгейлі капитал	410,482,477	410,249,916
2 деңгейлі капитал	88,372,125	20,936,654
Жалпы капитал	498,854,602	431,186,570
Тәуекелдерді ескере отырып өлшенген активтер	1,045,851,773	846,531,479
Келісімшарттық және шартты міндеттемелер	86,942,404	78,014,122
Операциялық тәуекел	42,749,259	40,368,934
Капитал жеткіліктілік коэффициенті (k1)	26,55%	38,24%
Капитал жеткіліктілік коэффициенті (k1-2)	33,35%	44,37%
Капитал жеткіліктілік коэффициенті (k1-3)	26,02%	27,33%

24. Есепті күннен кейінгі оқиғалар

2024 жылдың қазан айында Топ «Ситибанк Қазақстан» АҚ-дан жылдық 16,00% пайыздық мөлшерлемен және 2025 жылғы сәуірде өтеу мерзімімен жалпы сомасы 202,000 мың теңгеге қарыз қаражатын тартты: оның ішінде 02 қазанда № 23 несие өтінімі бойынша 64,000 мың теңге мөлшерінде және 18 қазанда № 24 несие өтінімі бойынша 138,000 мың теңге мөлшерінде.